Güneşli Dünya

3

15 mayıs 1980

25 lira

Millî Güvenlik Kurulu:

«Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin kurulması zarurîdir»

● AĞRI SIKIYÖNETİM NEDEN, ERZİNCAN'DA YA SON VERİLİYOR.

● M.G.K.'NUN ALMIŞ OLDUĞU KARARINI HÜKÛMET BE...

● MECLİS'İN BUGÜNKÜ TOPLANTISINDA SIK...

ESNAF VE SANATKARLAR KONFEDERASYONU BAŞKANI TİYENŞAN:

"Ülkeyi bu hale 1961 Anayasası getirdi"

Sıkıyönetim iki ay daha uzatıldı

Sermayeye çileri silah zoruyla alıştırma hakkı verilecek

1. Buhran ve Sa... Tasarısı özgür... tamamen ortada... kaldıracak nitelikte
2. Devlet Gü... Milli Gü... olarak...
3. Emniyette ... MHP'liler işkenceleri yaygınlaştı...
4. İşçi ücretlerinin dondurulmasını isteyen büyük iş adamları da hükümetten özgürlü... kısılmasını talep e...

...on Milletvekili Kumas

...ve özgürlükler boğulmak istenmektedir"

Kölelik anlaşmasına, DGM'lere, zorbalık yasalarına, açlık paketine, silahlanmaya ve ölüm füzelerine karşı en geniş demokratik güçlerin eylem birliği için ileri!

■ 3 İGD Üyesi Daha Katledildi

IGD ve İLD üyesi Tekin ALKIŞ, 28 Nisan günü *Adana*'nın Döşeme Mahallesi'nde Maocu "Partizan" grubuna bağlı kaatillerce öldürüldü. Döşeme Mahallesi'nden geçerken "Partizan" grubunun silahlı saldırısına uğrayan 21 yaşındaki Tekin ALKIŞ, hastahaneye kaldırılırken yolda öldü. İlerici gençler yayımladıkları bildiride, Tekin ALKIŞ'ın savaşımını, kararlılığını vurguladılar. Bildirinin son bölümünde şöyle deniyor : «TEKİN Arkadaş, Sana söz veriyoruz: Emperyalizme, faşizme, şovenizme ve tüm sömürüye karşı verdiğin kavgayı sürdüreceğiz. Anını yaşatacağız. Faşizme Geçit Vermeyeceğiz.»

Ayrıca *Eskişehir*'de 5 Mayıs gecesi Muttalip Caddesi'nde bulunan Maviköşe kahvesinden eve gitmek üzere çıkan İGD üyeleri Endüstri Meslek Lisesi öğrencisi İsmail Demircan ve Ticaret Lisesi öğrencisi Abdullah Çetin açılan ateş sonucu yaşamlarını yitirmişlerdir. İGD üyeleri olan Abdullah Çetin ve Ismail Demircan'ın cenazesi kolluk güçlerince alınarak, törensiz bir biçimde toprağa verilmiştir. Cenaze töreninden önce yapılan bu uygulama, ilericiler arasında geniş tepkiye yol açmıştır. Bunun üzerine 200'ü aşkın ilerici genç arkadaşlarının yanyana bulunan mezarları başına gitmiş ve saygı duruşunda bulunmuşlardır. Daha sonra İsmail Demircan ile Abdullah Çetin'in mahallelerine giderek gösteriler yapmışlardır.

Eskişehir'li ilerici gençler, 2 İGD üyesinin öldürülmesi üzerine bir bildiri yayımlamışlardır. Bildiride, kaatillerin MHP'li ve ÜYD'li (Ülkü Yolu Derneği) faşistler olduğunu belirtmişlerdir.

haber

Onlardan haber geldi.
Oradan
onlardan.
Gömlekleri kirli değil
çatık değilmiş kaşları.
Yalnız biraz
uzamış tıraşları.
"Yandık!"
dememişler.
Dayanmışlar biliyorum.
"Dayandık!"
dememişler.
Gözleri gülerek
bakıyorlarmış adama.
Şakaklarında taze bir yara
yeri varmış ama,
çatık değilmiş kaşları.
Yalnız biraz
uzamış tıraşları...

Nazım Hikmet

İGD yöneticileri tutuklandı

15 gün boyunca ağır işkencelerden geçirilen IGD yöneticileri gizli örgüt kurmak, dernekler yasasına muhalefet etmek savıyla tutuklandılar.

İşçi sınıfının savaş yolunda yürüyen, işçi sınıfının biliminden şaşmayan ilerici gençliğimizin özörgütü İGD'nin seçkin önderleriyle ulusal ve uluslararası planda dayanışma, onları özgürlüğe kavuşturma savaşımı sürüyor. Nitekim Dünya Barış Konseyi'nden Uluslararası Af Örgütü'ne, Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu'ndan Uluslararası Öğrenciler Birliği'ne, Finlandiya Sosyalist Öğrenciler Birliği'nden Vietnam Gençliği'ne dek dünyadaki barış, demokrasi ve ilerleme güçleri ilerici gençliğimizin yiğit önderleriyle dayanışma bayrağını yükselttiler, yükseltiyorlar. Ülkemizin her köşesinde ilerici gençlerimiz önderlerinin özgürlüklerine kavuşturulması istemleriyle alanlara çıktılar, 1 Mayıs'larda "İGD yöneticilerine Özgürlük" belgilerini haykırdılar.

İGD yöneticileri serbest bırakılsın!

■ Sivas'ta Halk Direndi

23 Nisan günü Sivas'ın Alibaba Mahallesi'nde 7 ilericinin hiçbir gerekçe gösterilmeksizin gözaltına alınması halkın tepkisine yol açtı. Olayı protesto eden Alibaba Mahallesi emekçi kadınları, yaklaşık 300 kişinin katıldığı bir yürüyüş düzenlediler. Vali ile görüşmek üzere yola çıkan konvoy Cumhuriyet Alanı'nda güvenlik kuvvetlerince engellendi, halkın gözleri önünde analar coplandı, araçlara bindirilerek Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Bunun üzerine 7 ilericinin yanısıra 70 emekçi kadının gözaltına alınmasını protesto eden Alibaba Mahallesi'nden 5 bin kişi oturma direnişine girişti Gösteri kentin değişik bölgelerinde lastik yakma ve korsan gösteriler biçiminde devam etti. Saat 13'ten 21.30'a dek devam eden oturma direnişi sonucunda, gözaltına alınan 77 ilerici serbest bırakıldı.

■ TİP'in 5. Kuruluş Yıldönümü

Türkiye İşçi Partisi'nin 5 kuruluş yıldönümü ile birlikte TİP Genel Başkanı Behice Boran'ın 70. doğumyıldönümü Spor ve Sergi Sarayı'nda yapılan bir toplantıyla kutlandı. Eylem Birliği havası içinde geçen toplantıda Behice Boran'ın yanısıra, Politika gazetesi yazarlarından Oya Baydar ve TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoglu da birer konuşma yaptılar. TİP Genel Başkanı Behice Boran konuş-

ması'nda demokratik güçlerin iş ve eylem birliginin önemini şu sözlerle vurguladı: «Faşizm, sivil görünümleri veya degil; demokratik hak ve özgürlükleri askıya alan bir baskıcı rejim olasılıgı kapıya gelmiş, dayanmıştır. Eşigi ha geçti, ha geçecek. Tüm demokratik, ilerici, sol güçlerin toparlanması ortak bir platform üzerinde iş ve eylem birligi için örgütlenmesi daha da güncellik ve ivedilik kazandı.»

POLİTİKA'yla Dayanışma Yükseliyor

● *Politika Gazetesi Genel Yayın Müdürü Aydın ENGİN demokrasi güçlerinin dayanışmasıyla özgürlüğüne kavuştu*

Türkiye Barış Komitesi Başkanı Mahmut Dikerdem, geçtiğimiz günlerde Barış Derneği Genel Kurulu'nda alınan **Politika** gazetesi'yle dayanışma kararı uyarınca, Başbakan'a bir mesaj göndermiştir. Mesajda şöyle deniyor: «Anayasamızın güvencesi altında bulunan temel hak ve özgürlüklerin başında, düşünce ve kanaatleri söz, yazı ya da başka yollarla açıklama ve yayma özgürlüğünün geldiği bugün evrensel olarak kabul edilen bir gerçektir. Demokratik hukuk devletinin denektaşı sayılan düşünce ve inanç özgürlüğünün toplumsal yaşama geçirilmesi ile basın ve yayın özgürlüğünün en geniş biçimde sağlanması ve her türlü kısıtlamalardan arındırılması ile mümkün olabilmektedir.

«Yukarıda maruz düşüncelerin ışığı altında, yüksek Makamınızdan ülkemizdeki barış ve demokrasi hareketine sürekli katkısı ve emekçi halkımızın özlem ve çıkarları dogrultusundaki yayınlarıyla kamuoyunda haklı bir saygınlık kazanmış bulunan *POLİTİKA* Gazetesinin üzerindeki yayın yasagının kaldırılması için ilgililere gerekli talimatın verilmesini diler, saygılar sunarım.»

Öte yandan Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) Ankara Şubesi, Çagdaş Gazeteciler Dernegi (ÇGD), Tüm Radyo ve Televizyon Çalışanları Derneği (TRT-DER) ve Parlamento Muhabirleri Derneği (PMD) kamuoyuna bir açıklama yaptılar. Açıklamada, «hiçbir yasal dayanagı olmaksızın kapatılan günlük **POLİTİKA** Gazetesinin yayınının yeniden saglanmasını ve kitap toplanması gibi antidemokratik alışkanlıkların terkedilmesini istiyor, demokrasiden ve özgürlükten yana tüm ilerici demokratik güçleri, bu istemler dogrultusunda seslerini yükseltmeye, çabalarını birleştirmeye çagırıyoruz» deniyor. 4 basın kuruluşu, yapılan bu çagri çerçevesinde bir de imza kampanyası açtılar.

■ SSK'da Eylem Birliği

Sosyal Sigortalar Kurumu Yönetim Kurulu'nda çalışanları temsil edecek üyenin seçimini ilerici ve demokrat işçi ve memurların adayı Sadık Salih Uluşahin kazandı. Türk Tabipler Birligi, Sosyal-İş, Tez Büro-İş, Petrol-İş, Tüm Has-İş, Tüm-Der, Devrimci Saglık-İş ve Sigorta Dernegi'nin ortak adayı olan Uluşahin, 30 bin dolayındaki işçi ve memurun katıldıgı seçimde, Türk-İş yöneticilerinin ve tüm gerici güçlerin destekledigi adaya karşı 6 bin oy farkı sagladı. Böylece seçimler eylem birligini gerçekleştirenlerin utkusuyla sonuçlandı.

■ İlerici Kadınlar Demirel'i Protesto etti

Batman'lı ilerici kadınlar Başbakan Süleyman Demirel'e bir telgraf göndererek pahalılıgı, işsizligi, baskıları, kıyımları ve antidemokratik uygulamaları protesto etmişlerdir.

■ Öğretmenler Kıyımları Protesto Etti

Ankara'lı ilerici öğretmenler, Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü'nün önünde düzenledikleri bir gösteriyle Demirel yönetiminin öğretmen kıyımını ve 1 Mayıs 1980'in kutlanmasını engelleme girişimlerini protesto ettiler. TÖB-DER üyesi çok sayıda öğretmenin katıldığı protesto gösterisinde yapılan konuşmada, Demirel yönetiminin ilerici öğretmenler üzerinde uyguladığı baskı ve kıyım politikası kınandı ve TÖB-DER üzerindeki yasağın kaldırılması istendi. Bu arada çevreye protesto gösterisinin içerigine uygun belgiler yazıldı, çok sayıda pul atıldı.

■ GERÇEK'in Yazıişleri Müdürü Gözaltına Alındı

Gerçek Gazetesi sorumlu yazıişleri müdürü Hamit Çaylı, 29 Nisan günü gazete bürosuna gelen 1. Şube ekiplerince mahkemeye çıkarılacağı öne sürülerek gözaltına alındı. **Gerçek** gazetesinin bürosuna gelen 1. Şube polislerinin Hamit Çaylı'yı duruşması bulundugu gerekçesiyle Sıkıyönetim Komutanlığı'na götürdükleri, Sıkıyönetim Askeri Savcılığı'nın ise ifade tarihini başka bir güne ertelediği bildirilmiştir. Bunun üzerine Hamit Çaylı Sıkıyönetim'den alınarak 1. Şube'ye götürülmüş ve gözaltına alınmıştır.

■ Aytaç Eryılmaz Özgürlüğüne Kavuştu

1 Mayıs adlı broşürü yayımlamaktan dolayı 1 yıldan beri tutuklu bulunan Temel Yayınları sorumlusu Aytaç Eryılmaz tahliye oldu. 1979 1 Mayıs'ı öncesinde yayımlanan 1 Mayıs adlı broşürde komünizm propagandası yapıldığı gerekçesiyle 29 Nisan 1979'da önce gözaltına alınan daha sonra da tutuklanan Eryılmaz 1 yıldır tutuklu bulunuyordu. Eryılmaz hakkında önce 142/3'ten dava açan savcılar, daha sonra 142/1. maddeden de ek savunma istemişlerdi.

■ Turan Emeksiz Anıldı

Ankara'lı bir grup ilerici genç, 27 Mayıs 1960 öncesinde bir yıgınsal gösteri sırasında polisler tarafından öldürülen Turan Emeksiz'in mezarını ziyaret ederek bir plaket bıraktılar. Turan Emeksiz'in Anıtkabir'deki mezarını ziyaret eden ilerici gençlerin bir demet kırmızı karanfille birlikte bıraktıkları plakette şunlar yazıyordu: «Türkiye ilerici gençligi, işçi sınıfının yigit savaşçıları Turan Emeksiz'i unutmayacaktır.» İlerici gençler, daha sonra Turan Emeksiz'in mezarı başında onun ve tüm devrim şehitlerinin anısına saygı duruşunda bulundular.

Nisan ayı içinde meydana gelen faşist saldırılarda 184 yurttaş yaşamını yitirdi, 253 yurttaş yaralandı.

- Enerji-Der TEK işyeri temsilcisi işkence sonucu öldürüldü.
- İstanbul'da taranan 1 kahvede 1 kişi öldü, 5 kişi yaralandı.
- İstanbul'a faşistler Çengelköy Havuzbaşı durağında belediye otobüsünü taradı, 5 kişiyi yaraladılar.
- Tek Ges-İş ve Sosyal-İş Trabzon Şubeleri yakıldı. Genel-İş Çarşamba temsilciliği yakıldı.

MADEN-İŞ Üyelerine Baskılar Artıyor

MESS'e bağlı 100'ü aşkın işyerinde uzun süredir devam eden toplu iş sözleşmesi uyuşmazlıklarında MESS uzlaşmaz tutumunu devam ettirirken bir yandan da üyelerine çeşitli baskılar uygulandığını belirtti. Halit Erdem, açıklamasını şöyle sürdürdü :

«Bursa'da kurulu MAKO işyerinde hiç bir yasal nedene dayanmaksızın 6 temsilci ve 2 işçinin iş akdini fesh ederek onları açlığa zorlayarak işçiler üzerinde yılgınlık ve baskı kurmak istiyor.

"Kanunsuz eylemler" demagojisini dillerinden düşürmeyen MESS patronları grev uygulaması süren İstanbul'da kurulu BEKO TEKNİK işyerinde kolluk kuvvetlerini de kullanarak dışarıya malzeme çıkartmaya çalışıyor.

Diğer yandan işçi düşmanı yüzü tüm kamuoyunca belgelenmiş azınlık AP iktidarı gölge başbakan Turgut Özal'ın da özel çabalarıyla MESS patronlarının bir dediğini iki etmiyor. Milli güvenlik gerekçesiyle durmadan grevlerimizi erteliyor. TEKFEN, BASTAŞ, GENERAL ELEKTRİK grevlerinden sonra en son ertelenen *SİMKO* greviyle iktidar kimden yana davranış içinde olduğunu bir kez daha belgeledi. Grevin anlamı üretimi fiilen durdurmak ve böylece işçilerin haklarının kısa sürede verilmesini sağlamak iken, iktidar sözleşmenin bağıtlanması yönünde çaba harcaması gerekirken sürekli grev erteleyerek toplu sözleşme düzenine gereksiz müdahale ederek IMF'lerin ücretleri dondurma politikasını uygulamak için her türlü çabayı sarfe diyor.

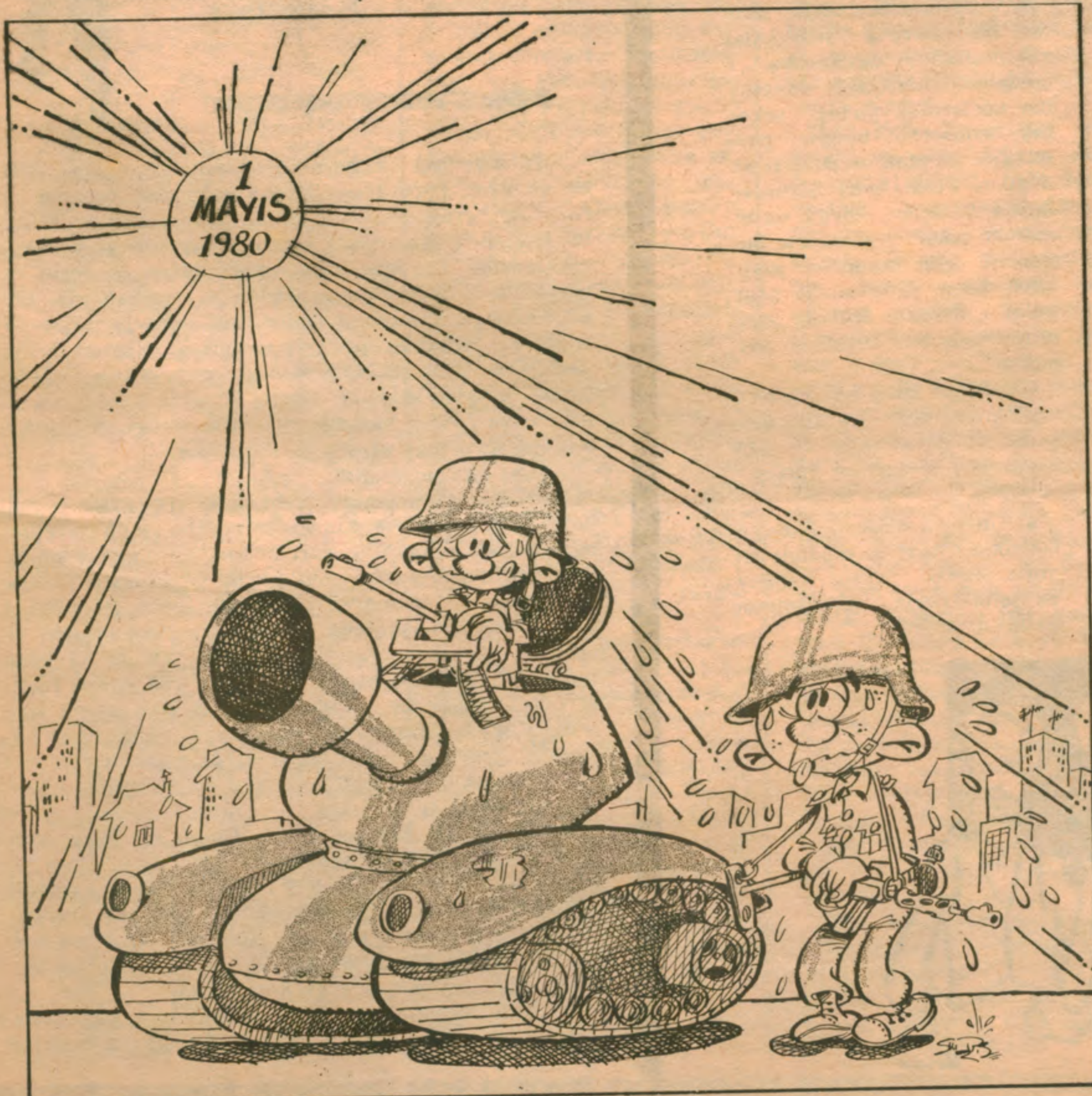
Tüm bu saldırılara, baskılara karşın 90.000 metal işçisi şimdi sendikalarına daha fazla sahip çıkıyorlar. Grev boylarında MESS patronlarına, kararlılıklarıyla, disiplinleriyle gereken dersi veriyor. Dirençkenlikleriyle IMF'lerin, iktidarın ücretleri dondurma politikalarına dur diyorlar.

Metal işçileri kimin kendilerinin gerçek savunucusu olduğunu daha net görmeye başlıyor. Son iki ay içinde saflarımıza katılan OTOSAN Otomobil Fabrikası'nın da içinde olduğu 9 işyeri bunun en son kanıtlarıdır.

Sendikamız Maden-İş tüm baskılara, saldırılara karşın kazanılmış haklarımızı sonuna kadar koruyup, geliştirmeye kararlıdır. Bunalımın yükünün işçilere, emekçilere ödetilmesine göz yummayacağız. İşçi sınıfının ekmek ve onur kavgasını ergeç başarıya ulaştıracağız.»

Temel Dağıtım Şubesi Arandı

Bursa Temel Dağıtım Şubesi 29 Nisan günü güvenlik kuvvetlerince basılarak* aranmıştır. Arama sırasında, hakkında yasaklama kararı olmayan çeşitli kitap ve dergilerin alınarak götürüldüğü bildirilmiştir. Bu arada Temel Dağıtım Bursa Şube sorumlusu da bir süre Emniyet Müdürlüğü'ne götürülmüş, daha sonra serbest bırakılmıştır.

YORUM

1 MAYIS VE EYLEM BİRLİĞİ

Her 1 Mayıs değişik koşullarda kutlanıyor. Bu yıl da öyle oldu. Görüldü ki, hiçbir engelleme işçi sınıfını, emekçi yığınları kendi bayramlarını kutlamaktan alakoyamıyor. 1 Mayıs dünyanın her yerinde olduğu gibi, Türkiye'de de yığınsal, örgütlü, disiplinli bir biçimde, başarıyla kutlandı.

Birlik Dayanışma, TİP, TSİP, CHP'li yurtseverler, devrimci demokratlar omuz omuza verdiler. Elde edilen başarı tüm ilerici yurtsever güçlerin ortak başarısıdır. 30 Nisan ve 1 Mayıs, tüm ulusal demokratik güçlerin eylem birliğini pekiştirmiş, emekçi halk yığınlarının gücünü göstermiştir.

1 Mayıs, emekçi yığınların Demirel yönetiminin halk düşmanı politikasına duyduğu büyük tepkiyi ortaya koydu. 1 Mayıs'ın bütün baskılara, engellemelere, teröre karşın yığınsal kutlanması bunun açık kanıtıdır. Bu yığınsal çıkışlar, burjuvazinin, gericiliğin "üç-beş kışkırtıcı ortalığı karıştırıyor" biçimindeki yalanlarını tüm halkın gözü önünde çökertmiştir.

Halkı uyandıracağız diyerek terörizmden medet umanlar, gerçekte Demirel'lerin, Türkeş'lerin halkı susturma aracı durumuna düşüyorlar. Yüzbinlerin harekete geçtiği, alanları, sokakları doldurduğu anda bile bunlar serüvenlere başvurmaktan geri durmadılar. Bunların serüvenciliğinin nesnel olarak karşı devrimci bir rol oynadığı bir kez daha ortaya çıktı.

1 Mayıs, DİSK'te birliğin önemini gösterdi. Bunun yanında, başarıda DİSK'e ve Türk-İş'e bağlı sendikaların eylem birliğinin büyük payı vardır. Bu, işçi ve emekçilerin hakları, özgürlükleri korumak ve genişletmek savaşımlarında DİSK ile Türk-İş arasındaki eylem birliğinin önemini gösterdi. DİSK'e ve Türk-İş'e bağlı sendikaların eylem birliği, yer yer AP'li ve MSP'li emekçilerin bir kesimini de hareketin içine çekti.

CHP'li emekçiler, yurtseverler 30 Nisan'da ve 1 Mayıs'ta yerlerini aldılar, CHP sol kanat parlamenterleri dayanışma gösterdiler. 1 Mayıs'ın yasal olarak kutlanması için yasa tasarısı hazırladılar. Ama CHP Genel Başkanı, 1 Mayıs'ta hem halka, hem de CHP içindeki yurtseverlere sırtını döndü. 1 Mayıs', işçi sınıfının, geniş emekçi yığınların en temel hak ve özgürlükleri için giriştikleri haklı davayı "yasa dışı" ilan etti. 1 Mayıs'ı yasaklayanlarla uzlaştı. Emekçi yığınlar, burjuva reformizminin gerçek yüzünü bir kez daha gördüler.

30 Nisan ve 1 Mayıs gösterdi ki, eylem birliği güçlendiği ve bir merkezden örgütlü, disiplinli bir biçimde kaynaklandığı ölçüde, burjuvazi gerici egemen güçler geriletilebiliyor. Bu başarı emekçi yığınların savaşım gücünü, moralini yükseltmiştir. Eylem birliği önünde yeni olanaklar açılmıştır. Bu kazanımları, eylem birliğini daha ileriye götürmek, onu kalıcı biçimlere sokmak, yeni hedeflere yöneltmek görevi tüm ulusal demokratik güçlerin en başta gelen görevidir.

Şimdi bütün ilerici, yurtsever güçler, gözaltına alınanların, sendikacıların, işyeri temsilcilerinin, İGD yöneticilerinin serbest bırakılması, koğuşturma ve soruşturmaların durdurulması, sendikalar ve işçi partileri üzerindeki baskıların son bulması için eylem birliği yapmak, grev alanlarındaki sendikalarla, işçilerle dayanışma bayrağını yükseltmek göreviyle karşı karşıyadırlar.

GÜNEŞLİ DÜNYA

Diyarbakırda da ilericiler MESS'e karşı direnen metalurji işçileriyle omuz omuzaydı.

"Kurtuluş Yok Tekbaşına; Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz"

Metalurji işçilerinin grev bayrağı Diyarbakır'da da yükseklerde dalgalanıyor. Çukurova A.Ş. işyerindeki yiğit işçiler işleri, ekmekleri, özgürlükleri için savaşıyorlar. Bu savaşta Diyarbakır'lı tüm ilericiler grevci işçilerle omuzomuza. Baysen, Bank-Sen, Devrimci Toprak-İş, Tez Büro-İş, Genel-İş üyesi işçiler, Sümerbank işçileri, MTA işçileri, Karayolları işçileri sınıf kardeşleriyle sıcak bir dayanışma içinde. İlerici kadınlarla, ilerici gençlerle, ilerici öğretmenlerle birlikte grevci işçileri yalnız bırakmıyorlar.

Geçtiğimiz günlerde Diyarbakır'lı 1.000'i aşkın ilerici, grev alanını doldurdular. Grevci işçilere bulgur, fasulye, çay, sigara, yağ vb. gibi maddesel dayanışmalarını ilettiler. Ziyaretçiler adına konuşma yapan bir ilerici genç şöyle dedi: «Yiğit metal işçileri, kardeşlerim, bundan bir hafta önce buradan ayrılırken, "greviniz, savaşımınız savaşımımızdır" demiştik. Ve yine geleceğiz demiştik. İşte ilerici gençler sözlerinin eri olduklarını şu anda 600 kişi ile birlikte gösteriyorlar. Şu anda sizlerle beraber olanlar her zaman olacaklardır.» Bir miting alanına dönen grev alanında «Grevinizle Beraberiz", "Kurtuluş yok tekbaşına, ya hep beraber ya da hiçbirimiz", "Yaşasın Maden-İş, Yaşasın DİSK", "Haydi 1 Mayıs 80'e" belgileri atıldı.

Çukurova A.Ş. İşyeri Baştemsilcisi Turan Kahvecioğlu İle Bir Söyleşi

GÜNEŞLİ DÜNYA: İşyerinizi tanıtır mısınız?

• İşyerimiz olan Çukurova A.Ş. Diyarbakır-Urfa karayolu üzerinde kuruludur. Türkiye'deki en büyük holdinglerden biridir. Holding'in sahibi KARAMEMET, 30'dan fazla işyeri sahibi ya da ortağıdır. İşyerimizde iş makinalarının revizyonu ve satışı yapılmaktadır.

GÜNEŞLİ DÜNYA: Grevinizin amacını açıklar mısınız?

• Grevimizin amacı; işçi arkadaşların bugünkü yaşam koşullarında aldıkları maaş gülünç durumdadır. Bir işçinin eline geçen aylık maaşı 4.000 liradır. 3.200 lira alan arkadaşlarımız da var. İşçiler bu maaşla yemek mi yesin, çoluğuna-çocuğuna mı baksın. Giyecek bir şey mi alsın? Bu maaşla geçinmek mümkün değildir. Yarı aç, yarı tok yaşıyoruz.

Amacımız aşımıza, ekmeğimize göz koyan, lokmamızı elimizden alan tekelci sermayenin örgütü olan MESS başlarına karşı hakkımızı savunmaktır. Amacımız MESS patronlarını dize getirmektir.

GÜNEŞLİ DÜNYA: Grevinize yönelik baskı ve saldırılar var mı?

• Grevimiz 1,5 ayı doldurmak üzere. Gerici basın sürekli olarak grevimize saldırmaktadır. Haberleri çarpıtarak veriyor. Kardeş sendika olan BANK-SEN'nin astığı "Kurtuluş yok tekbaşına ya hep beraber ya da hiç birimiz!" flaması gerekçe gösterilerek 2 işçi arkadaşımız 18 gün gözaltında tutuldular.

GÜNEŞLİ DÜNYA: Grevinize ilerici çevrelerden dayanışma geliyor mu? Bu dayanışmalar ne türde oluyor?

• Grevimiz başladığı günden beri kardeş sendikalar maddi-manevi dayanışma içindeler. BANK-SEN dayanışma göstererek pirinç, şeker, çay, konserve, bulgur, para vb. gibi yiyecek maddeleri getirdiler. Yine İlerici Kadınlar, İlerici Gençler, ilerici öğretmenler şeker, çay, sigara, bulgur vb. gibi maddeler getirdiler. Grev çadırımızda oturdular. Bizimle kolkola girip halay çektiler, türküler söylediler.

GÜNEŞLİ DÜNYA: Gazetemiz aracılığıyla Türkiye'deki sınıf kardeşlerinize iletmek istediğiniz mesaj var mı?

• Sınıf kardeşlerimizin yürüttükleri haklı savaşımda sonuna kadar yanlarındayız. Savaşımlarında, grevlerinde başarılar dileriz.

Tekelleri

Türkiye proletaryası grev alanlarında. Bugün ülkemizde 15 işkoluna dağılmış onbinlerce işçi, Edirne'den Van'a dek tüm yurt ölçüsünde işleri, ekmekleri ve özgürlükleri için direniyor. Yüzbinlerce işçinin toplusözleşme görüşmeleri sürüyor. Ve emperyalizmin, tekellerin ve onların yönetimlerinin dayatmalarıyla bu yüzbinler grev savaşımına hazırlanıyor.

Demirel'e gelince, o, «iş sadece fabrikaları çalıştırmaya kaldı» diyor. Demirel, yüzü kızarmadan "iş"inin ne olduğunu açıklıyor. Patronlar adına fabrikaları çalıştırmak için elinden geleni, tüm devlet gücünu kullanma. Demirel'den yüzbinlerce işçinin, onların ailelerinin ekmeğini düşünmesi elbette beklenemez. Bunun bilincinde olan işçi sınıfımız da patronların adamı Demirel'in bu "iş"in üstesinden pek kolay gelemeyeceğini söylüyorlar. Aşlarını, ekmeklerini, haklarını savunacaklarını vurguluyorlar. Savunuyorlar da. Emperyalizmin, İMF'lerin, tekelci patronların dayatmalarına boyun eğmeyeceklerini haykırıyorlar. Boyun eğmiyorlar da. Grev alanlarındaki onbinlerce işçi, greve hazırlanan yüzbinlerce işçi bunun canlı tanıklarıdır. Onların yürüttüğü kavga işte böylesi bir onurlu kavgadır.

Grev Hareketinin Şu Andaki Boyutları

Türkiye işçi sınıfının tüm kesimleri bugün çetin bir savaşım yürütüyor. Tekelci patronlar, onların borazanları, grev dendi mi, bu savaşımı yalnızca MESS ile Maden-İş arasındaki bir savaşım gibi göstermeye çalışıyorlar. Böylece şunu amaçlıyorlar: İşçilerin talepleri karşılanıyor ama Maden-İş ve onun gibi birkaç sendika, "ideolojik nedenlerle" işçileri greve sürüklüyor, "sendika ağaları" işçileri kullanıyor. MESS başlarının demeçlerinin gazetelerde hergün çarşaf çarşaf yayımlamasıyla geniş emekçi yığınlarından grev savaşımının boyutlarını saklamak, bu savaşımın haklılığını örtbas etmek hedefleniyor.

Oysa durum nedir?

Ülkemizde tarım ve balıkçılık işkolundan, madenciliğe, petrol ve kimya sanayiine, gıda işkolundan tekstil sanayiine, deri sanayiine, ağaç işkolundan kağıt sanayiine, basın-yayın ve gazetecilik alanına, çimento ve toprak sanayiine, metal işkolundan banka ve büro işkoluna, taşımacılığa, konaklama ve eğlence yerlerine, genel işlere dek toplam 15 işkolunda grevler süregidiyor. Şu anda DİSK üyesi, Türk-İş üyesi, bağımsız sendika üyesi 50 bine yakın işçi, toplam 185 işyerinde grev yürütüyor. Yurdun her köşesinde işçiler grev bayraklarını dalgalandırıyor.

Yanısıra Cam Holding'e karşı eylem birliğini gerçekleştiren 10 bine yakın cam işçisi 5 Mayıs'ta grev duyurularını işyerlerine astılar. Oleyis sendikası üyesi 1.500 işçi Turizm Bankası'na ait Çeşme Oteli'ne, Akçay ve Marmaris Tatil Köyleri'ne grev kararını çaktılar. Bank-Sen üyesi 3.800'ü aşkın emekçi Garanti Bankası'nın 259 şubesinde patronun sözleşme hükümlerine uymaması ve pahalılık zammı talebini kabul etmemesi üzerine grev kararı aldı.

Bütün bunlar grev hareketinin yurt ölçüsünde büyüyerek genişlediğini, yeni yeni işçi kesimlerini

saldırısına karşı savaş!

kucakladığını gösteriyor. Patronların, onların kalemşörlerinin yalanlarını ortaya çıkartıyor.

Onbinlerce İşçi Neden Grev Alanlarında?

Onbinlerce işçi ne için greve çıkıyor? Tekelci patronların dediği gibi bir takım sendikacının "ideolojik" nedenlerle mi işçileri greve sürükleniyor? Bu soruların yanıtını somut uyuşmazlık konuları gösteriyor.

Herşeyden önce şunu görmek gerek. Tekelci patronlar, onların emrindeki Demirel yönetimi bu dönem toplusözleşmelere açık tercihlerle giriştiler: İşçilerin daha önceki sözleşmelerde kazandığı hakları olabildiğince geri almak ve işçilere sefalet ücretleri dayatmak. Yanısıra sınıf ve yığın sendikalarını çeşitli yollarla çökertmek.

Bu anlayış hem şu anda grevde olan işyerlerinde, hem de toplu sözleşme görüşmeleri aylardır süren işyerlerinde sürdürüldü, sürdürülüyor.

MESS ile Maden-İş arasında, Tekstil İşverenleri Sendikası ile DİSK'e bağlı Tekstil sendikası arasındaki görüşmeler hep bu anlayışla uyuşmazlığa vardırıldı. İşçilerin satınalma güçlerini korumak, kendi sağlıklarını, iş güvenliklerini, iş güvencelerini sağlamak, çalışma ortamlarını demokratikleştirmek yönündeki istemlerini tekelci patronlar esas tartışma konusu bile yapmadılar, yapmıyorlar. Nitekim MESS patronları 15-16 Nisan görüşmelerinde Maden-İş'e toplusözleşme görüşmelerinin devamının önkoşullarını şöyle sıralamışlardır :

- Sendika, üretimin artması konusunda üyelerine baskı yapmalıdır;
- Sendika, işverenlerin işçilerin de sahibi olduğunu kabul etmelidir;
- Sendika, işverenlere göre yasadışı sayılan her harekette üyelerinin karşısına çıkarak onları sendikadan ihraç etmelidir.

MESS patronları bu saldırılarında tekbaşlarına davranmıyorlar. Tekelci sermayenin ortak politikasını izliyorlar. Nitekim aynı türden görüşler ve uyuşmazlık noktaları diğer işkollarında da görülüyor.

Cam işkolunda tekellere karşı eylem birliğini gerçekleştiren DİSK'e bağlı Hür Cam-İş ve Türk-İş'e bağlı Kristal-İş sendikalarının 107 maddeden oluşan ortak toplu sözleşme taslaklarından 87 maddede uyuşmazlık çıktı. Çalışma süresine, iş güvencesine, sözleşmenin kapsamına, disiplin kuruluna, işçi sağlığına, iş güvenliğine ilişkin istemler, yanısıra tüm parasal konular Cam Holding ve öteki tekelci patronlarca reddedildi.

Petrol ve kimya işkolunda DİSK'e bağlı Petkim-İş sendikası ile Türk-İş'e bağlı Petrol-İş sendikası arasında rafinerilerdeki toplusözleşme görüşmeleri güç ve eylem birliği çerçevesinde sürdürülüyor. Petkim-İş sendikasınca Kimya İşverenleri Sendikası'na bağlı Fako ve Abfar işyerleri için yürütülen toplusözleşme görüşmelerinde de iş güvencesi, işçilerin çalışma koşullarının düzenlenmesi, 1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak kabul edilmesi, parasal istemler uyuşmazlığın ana noktalarını oluşturdu. Petkim-İş'in toplusözleşme görüşmelerini yürüttüğü öteki işyerlerinde de uyuşmazlıklar aynı konularda toplanıyor.

Bütün bunlar tekelci patronların tüm işkollarında aynı dayatmacı tavırlarını sürdürdüklerini gösteriyor.

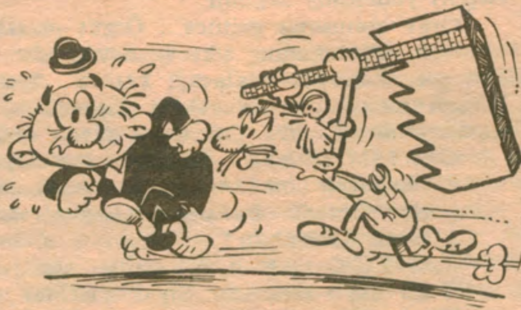
İşçilerin İstemler Kabul Edilemez Boyutlarda mı?

1980 yılı içinde Maden-İş sendikası, MESS'e bağlı olmayan 30'u aşkın işyerinde 10 bin işçi adına toplu sözleşme bağıtladı. Bağıtlanan bu toplusözleşmeler, MESS'e önerilen toplusözleşmelerden farklı mı? Elbette hayır.

Daha Mayıs ayı başlarında Maden-İş sendikasının Oerlikon, Halkalı ve Eleksin işyerlerinde bağıtladığı toplusözleşmelerde, saat ücretlerine birinci yıl 50 lira, ikinci yıl 57,50 lira zam; ayrıca her yıl 7 maaş ikramiye ve bayram-yakacak-izin ödeneği olarak birinci yıl 55 bin, ikinci yıl 60 bin lira yan ödeme kabul edildi. Haftalık çalışma süreleri 44 saat olarak belirlendi, yıllık ücretli izinlere 6 gün eklendi. İşçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda tarafların eşit oranda temsil edildiği bir kurul oluşturuldu. Kıdem tazminatının 40 güne çıkartılmasının yanısıra, işten çıkartılacak işçiye 4 ay süreyle aylık ücreti tutarında işsizlik tazminatı ödenmesi hükme bağlandı.

Petkim-İş sendikası da 1980 yılı içinde Wyeth, Türk Henkel ve Ciba işyerlerinde toplusözleşme bağıtladı. Saat ücretlerine birinci yıl 50 lira, ikinci yıl 60 lira zam ve ayrıca 6 maaş ikramiye sağlandı. Kıdem tazminatları 55-60 gün olarak belirlendi. Çalışma haftası 45 saat olarak saptandı. İş güvencesi, işçi sağlığı ve sözleşmenin kapsamı maddelerinde ileri kazanımlar sağlandı.

Bu sözleşmeler, işçi sınıfımızın bu dönemdeki toplusözleşmelerinin ortak özelliklerini taşıyor. Yani işçi sınıfımız için örnek alınacak olan sözleşmeler bunlar. Ya tekelci patronların örnek aldıkları hangileridir? MESS'in "emsal" yani örnek sözleşmesi, geçtiğimiz günlerde Türk Metal adlı faşist sendikayla imzaladığı paçavradır. MESS'e göre bu ihanet belgesi, «kapsadığı işçi sayısı, dönemi ve hükümleri itibariyle metal sanayiinde emsal olma özelliğini kazanmıştır.» Bu "emsal" sözleşme, ne getiriyor? Türk Metal'e imzalattırılan bu ihanet belgesi, yasa hükümlerinden ve eski sözleşmeden bir adım önde bir şey getirmek bir yana, tersine, eskisine göre daha da geri hükümler içeriyor. Tüm parasal maddelerin geri düzeyde belirlenmesi yetmiyormuş gibi, bir de yüzdeli zam sistemini esas alarak, işçiler ve işyerleri arasındaki farklılıkları daha da artırıyor. İşte şimdi MESS patronlarının yeni taktiği, bu ihanet belgesinden de yararlanarak, yakıcı istemleri, işçi sınıfının bilimi ve sıcak dayanışması etrafında kenetlenen Maden-İş'li metalurji işçilerinin cephesine faşist koçbaşı Türk Metal ile gedik açmaktır. Ne var ki yiğit metalurji işçileri cinayet şebekeleriyle içiçe olan bu koçbaşının saflarında gedik açmasına bugüne dek nasıl izin vermedilerse, bugün de vermiyorlar, vermeyeceklerdir. Türk Metal ve ona umut bağlayan MESS patronları, ellerinde ihanet belgeleriyle cascavlak ortada kalacaklardır.

Grevleri Utkuya Ulaştırmak İçin İleri

Emperyalizmin, IMF'lerin, OECD'lerin, tekelci patronların, onların Demirel yönetiminin halkımıza dayatmaya çalıştığı açlık paketine, işçi ücretlerini dondurma girişimlerine karşı Türkiye proletaryası grev alanlarında. Onbinlerce işçinin şu an yürüttüğü ve yüzbinlercesinin hazırlandığı bu ekmek ve onur savaşımı işçilerin, onların örgütlerinin kararlılıklarıyla ve savaşkanlıklarıyla, eylem birliklerini geliştirerek güçlendirmeleriyle, tüm demokrasi güçlerinin, halkımızın büyük çoğunluğunun işçi sınıfının etrafında kenetlenmesiyle utkuya ulaşacaktır. Tekelci patronların her boydan bozguncuk girişimleri böylece boşa çıkartılacaktır.

Emekçiler, demokrasi güçleri işçi sınıfının bu haklı grevine omuz verin!

Grevleri utkuya ulaştırmak, grevlerle ulusal ve uluslararası alanda dayanışmayı güçlendirmek için ileri!

Türkiye proletaryası tüm emekçi halkımızın, ürettiğinin karşılığını alamayan köylünün, tekellerin kapısını kapattığı esnafın, dargelirli memurun, öğretmenin, üniversite kapılarında yığılan öğrencinin, Doğu'nun emekçi halkının, yaşam koşullarını savunuyor.

TÜRK-İŞ'te taban ne diyor?

Muzaffer SARAÇ
(Yol-İş Genel Sekreteri)

"Perde Arkasında Hükümet Ve IMF Var"

GÜNEŞLİ DÜNYA : Hangi kuruluşlarla ve kaç işçi adına toplu sözleşme masasına oturdunuz?

YANIT : Bayındırlık Bakanlığı ve Köyişleri Bakanlığı'na bağlı 7 ayrı genel müdürlükle 1 Mart 1980'de başladığımız toplusözleşme görüşmeleri toplam 112 bin işçiyi kapsamaktadır. Şu anda son tur görüşmeleri yapıyoruz.

GÜNEŞLİ DÜNYA : Görüşmelerin seyrinden memnun musunuz? Ne zaman sonuçlanabileceğini tahmin ediyorsunuz?

YANIT : Bu dönem bağıtlamaya çalıştığımız toplu sözleşmelerde karşımızda sadece ilgili genel müdürlüklerin yetkilileri değil, onların arkasında hükümet ve IMF bulunmaktadır. Görüşmelerin her safhasında bu açıkça belli oluyor. Dolayısıyla sonuç alıcı bir görüşme platformu yoktur. Tabii ki bu tempoya sendika olarak uyacak değiliz.

Fiyatların yılda değil, ayda yüzde 10-15 arttığı bir dönemde görüşmelerin uzaması üyelerimizin tepkisine yolaçıyor. Kurullarımızın kararı en kısa zamanda bir sonuca varmak. İşverenler ya taleplerimizi kabul eder ya da greve gideriz. Hiçbir üyemizin daha fazla bekleyecek gücü yoktur. Şu anda işçiler öfke biriktirmekle meşgul.

GÜNEŞLİ DÜNYA : İstekleriniz ve anlaşmazlık konuları nelerdir?

YANIT : Parasal taleplerde 1978'in satın alma gücüne ulaşmak istiyoruz. Bir kilo soğanın 100, iki odalı bir evin kirasının 10 bin lira olduğu günümüzde böyle bir hedefe ulaşmayı gerçekçi buluyoruz.

Karayolları teşkilatında muvakkat işçilik sorununun çözümü de önemli taleplerimizden biridir. Diğer bir önemli talep de, haftada beş gün çalışmadır.

Bu taleplerimiz karşısında oyalama ve sürüncemede bırakma oyunlarına kesinlikle alet olmayacağız.

GÜNEŞLİ DÜNYA : Üyeleriniz, istekleriniz ve grev konusunda ne düşünüyor?

YANIT : İsteklerimiz en demokratik bir şekilde tabanın görüşü alınarak saptanmıştır. Bu nedenle, 112 bin işçiden bir teki isteklerimize bir eleştiri yöneltmiş değildir.

Grev konusuna gelince... Örgüt olarak üyelerimizle diyaloğumuz sıkı ve devamlıdır. Örgütün grev konusunda alacağı karara üyelerimiz kararlı bir şekilde uyacaktır. İşçilerin durumu umulandan da iyidir. Çok daha güven vericidir.

GÜNEŞLİ DÜNYA : Bu yıl toplusözleşme görüşmelerinin bir anlamda çıkmaza girdiği gözlenmektedir. Bunu neye bağlıyorsunuz ve çözümü ne olabilir?

YANIT : Gerçekten de, bu yıl toplu sözleşmeler bir hayli uzamıştır. Siyasal iktidar, sermaye dünyasının sadık bir dostu olarak, ekonomik bunalımı işçi sınıfına ve emekçilere ödetmeyi amaçlamaktadır. Eşel-Mobil, Toplu Sözleşme Koordinasyon Kurulu, yeni vergi tasarısı ve yarım ağızla söylemeye çalıştıkları ücretlerin dondurulması hep bu düşüncenin ürünleridir. Türkiye kapitalizmi ve sendikacılığı şu anda kesin bir şekilde karşıkarşıya gelmişlerdir. Bu ortamda iyimseriz. Başarılı olunacaktır.

Güral ERÇAKIR
(Ağaç-İş Genel Sekreteri)

"Eylem Birliği İçin Tüm Gücümüzü Harcıyoruz"

GÜNEŞLİ DÜNYA : Ülkemizin iki büyük işçi kuruluşundan TÜRK-İŞ'in üyesisiniz. Bağlı bulunduğunuz konfederasyon yöneticilerinin Demirel hükümetinin uygulamalarına karşı tutumunu nasıl değerlendiriyorsunuz.

GÜRAL ERÇAKIR : Son hükümet ile birlikte işçiler ve tüm emekçiler üzerindeki yokluk, yoksulluk ve baskı daha bir arttı. İşçilerin uzun yıllar verdikleri mücadeleler sonunda elde ettikleri hak ve özgürlüklerine göz dikildi, el uzatıldı. Ekonominin başına sermaye sınıfının gözde isimlerinden MESS'in Genel Başkanı Turgut ÖZAL getirildi. Alınan her karar, gerçekleştirilen her uygulama, işçilerin lokmasının biraz daha azalmasını getirdi. Hergün bir yurtsever işçi, öğretmen, memurun, öğrencinin kanına giriliyor. Bunun karşısında yüzbinlerce işçiyi temsil eden TÜRK-İŞ, direnme hakkını kullanmıyor, hak ve özgürlüklerin budanmasına göz yumuyor. Daha önce de çeşitli kereler hükümetlere süreler tanındı. "Şu kadar zamanda yapılmazsa biz size gösteririz" denildi. Hiç bir şey çıkmadı. Türk-İş yönetimi şimdi de aynı yolu seçiyor. Bir takım istemler sunuyor, giderilmesini talep ediyor. Sonra demeçler veriliyor. Sonuca bakıldığında yine baskı, kıyım, sömürü devam ediyor.

Demirel hükümetinin işbaşına gelmesinden hemen sonra, aralarında bizim de yetkili bulunduğumuz bir çok işyerinde kıyımlar hızlandı. Birçok üyemiz yurdun çeşitli bölgelerine sürüldü. Bir çoğunun işine son verildi. Kardeş sendikalarımızın üyeleri de bu kıyımdan nasiplerini aldılar. Demirel iktidarı korsan sendikalar örgütlemeye kalkıştı. Bağlı bulunduğumuz konfederasyon yönetimi sesini çıkarmadı. Türk-İş yöneticileri işçilerin istemlerine, açlık ve yokluklarına kulaklarını tıkayamaz. İşçi sınıfımızın kanı, canı pahasına elde ettiği hakların kısılmasına göz yumamaz. Denizcier'ler, Şide'ler yüzbinlerce işçinin haykırışlarına kulak vermeli, zaman kaybetmeksizin direnme hakkını kullanmalıdır.

GÜNEŞLİ DÜNYA : İşçi sınıfımızın, emekçilerin hak ve özgürlüklerinin korunmasında eylem ve güç birliğinin önemi konusunda ne düşünüyorsunuz?

GÜRAL ERÇAKIR : İşçi sınıfının karşısındaki en büyük tehlike, düşmanın bütünlüğü, oysa kendi birliğinin olmayışıdır. Bugüne baktığımızda hemen her işyerinde bir korsan sendikanın bulunduğunu görüyoruz. Aynı işkollarında onlarca, yüzlerce sendika bulunmakta. Ülkemiz işçilerinin sendikalı olanlarının büyük bir kısmı da DİSK ve TÜRK-İŞ çatısı altında toplanmışlar. Oysa çıkarları aynı, istemleri, yoklukları, yoksulları aynı. DİSK işçi sınıfımızın haklarına sahip çıkabilmek için TÜRK-İŞ'e yaptığı eylem birliği çağrılarını çeşitli kereler yineledi. TÜRK-İŞ yönetimi aynı suskunluğu sürdürdü. Bu, işçilerin ekmeklerinin kısılmasında da kesin bir rol oynuyor.

Türk-İş içinde, geçtiğimiz genel kuruldan bu yana belli anlamda yönetime muhalefet içinde olan sosyal demokrat bir kesim var. Sendikamız da aynı örgütlülük içinde muhalefetini sürdürüyor. Eylem birliği yolunda da tüm gücünü harcıyor. Sendikamız daha dün THY grevini DİSK'li, bağımsız sendikalı sınıf kardeşleri ile birlikte ziyaret etti. THY emekçilerine eylem ve güç birliğinin önemini anlattı. Haklarımızın korunmasında, saldırılara göğüsgerilmesinde en önemli etkenin eylem birliği olduğunu bildirdi. Bundan gurur duyuyoruz. Türk-İş yöneticilerinin de işçi sınıfımızın, kendi üyelerinin çıkarları açısından, yokluğa, açlığa karşı DİSK'li kardeşleriyle, bağımsız sendikalara üye işçilerle bir bütün içinde eylem birliğine girmesini istiyoruz. Bunu her zaman yineledik, şimdi de söylüyoruz.

TÜRK-İŞ Başları Kimi Aldatıyor?

Türk-İş yöneticileri, Demirel'e yeni bir öneri paketi götürdüler. Aynı konuda CHP Genel Başkanı Ecevit'i de ziyaret ederek, konuyla ilgilenmesini dilediklerini belirttiler. Türk-İş yöneticilerinin bugüne kadar hazırladıkları kaçıncı öneri paketidir bu? Ve her defasında öneri paketini verdikten sonra, Türk-İş yöneticileri, «eğer istemlerimiz yerine getirilmezse şöyle direneceğiz, böyle direneceğiz, işçi haklarını ezdirmeyeceğiz» türünden sözler ediyorlar. Kurusıkı atıyorlar. Laf çok, iş yok. Bugüne kadar Demirel hükümetine verdikleri öneri paketleri içinde hangi istek yerine getirilmiştir? Hiçbiri. Buna karşı Türk-İş yöneticileri ne yapmıştır? Yeni öneri paketi hazırlayıp, mangalda kül bırakmayan laflar dışında somut hiçbir şey.

Türk-İş başları, Demirel'in, hangi öneri paketlerindeki istekleri, kimlerden gelen istekleri yerine getirdiğini bilmiyorlar mı? Hiç kuşkusuz biliyorlardır. Tüm halkımız biliyor. Etinde kemiğinde hissediyor. O halde Türk-İş başları, öneri paketi gibi oyalamalarla Türk-İş'li işçilerin akıllarını çelebilirler mi? Elbette hayır. Bugün halkımızın ezici çoğunluğunun, tüm işçilerin, emekçilerin çıkarları ile bir avuç tekelci patronun çıkarları hiçbir uzlaşmayı kabul etmeyecek bir biçimde karşı karşıyadır. Bugün özellikle işçi sendikaları, konfederasyonları şu soruya açık yanıt vermek zorundadır: Bir avuç azılı amansız sömürücünün, tekelcinin kârlarının mı küçülmesinden yanasın, yoksa halkın ekmeğinin mi?

Demirel yönetimi 5 ayı aşkın uygulamasıyla halkın ekmeğini küçültüyor. Tekelci patronlar ise "altın yılları"nı yaşıyorlar. Türk-İş'li işçiler bu gerçekleri açık bir biçimde görmeye başlamışlardır. Türk-İş tabanı, işçi haklarına karşı girişilen saldırıya karşı gittikçe büyüyen bir tepki gösteriyor. İşte Türk-İş başlarını Demirel yönetiminin uygulamalarına karşı sözler söylemeye zorlayan da bu tepkidir. Öneri paketlerinin amacı da sözümona bu tepkinin içini boşaltmaktır, Türk-İş'li işçileri oyalamaktır. Kuşkusuz bu oyalamalar, bu yeltenişler boşa çıkarılacaktır. Türk-İş başlarının kamu işyerlerinde çalışan 800 bine yakın işçinin toplu sözleşmelerde alınterini tekellere peşkeş çekmesine Türk-İş tabanı izin vermeyecektir. Türk-İş tabanı diğer konfederasyonlara ve bağımsız sendikalara üye sınıf kardeşleriyle omuzomuza tekellerin, onun yönetiminin karşısına dikileceklerdir. Tekellerin saldırısına karşı eylem birliği'ni ve savaşı yükselteceklerdir.

Baskı yasaları, Anayasa değişikliği, işkence, terör...

ZORBALIK REJİMİ

Gerici politik güçler, ülkemizi bugünkü bunalıma yuvarlayan iflas politikasında ayak diriyor. Türkiye, NATO'ya, emperyalizme ekonomik, politik, askersel her yönden daha da bağlanıyor. Amerika'yla yeni kölelik anlaşması imzalandı. Topraklarımızı her an nükleer bir mezarlığa çevirebilecek bu anlaşma halkımıza açıklanmıyor.

Bir avuç tekel, ülke ekonomisine daha da egemen oluyor. Devlet sektörü dağıtılıyor, ya da büsbütün tekellerin bir parçası durumuna getiriliyor. Bu gözüdönmüş tekelci tırmanış, milyonlarca işçi, emekçi için işsizlik ve pahalılık; köylülük için topraksızlık, gübresizlik, açlık; orta katmanlar için yıkım; küçük ve orta kapitalistler için iflas demektir.

İşte bu politika, baskı, terör, zorbalık yöntemleriyle yürütülüyor.

Ama ne sıkıyönetim, ne ilerici basın üzerindeki yasaklamalar, ne yığınsal tutuklamalar, ne binlerce yurttaşın ölümüyle sonuçlanan faşist terör, ne şovenist barbarlık, hiç birisi halkı susturamadı.

Gerici egemen çevreler, onların partileri, sözcüleri, şimdi en başta işçi sınıfının, halkın bu direnişini kırmak için bir yandan faşist MHP ve yan örgütlerinden kaynaklanan terör ve gene kendi elleriyle örgütledikleri, körükledikleri "sol" maskeli terörist eylemler, boyatan yığın direnişlerini engellemek için bir araç olarak kullanılıyor. Öte yandan da, yeni yeni baskı yasaları ve Anayasa değişikliği tasarıları hazırlanıyor.

Aynı Terane

Bundan dokuz yıl önce, 12 Mart'ta da, halkımız aynı teraneleri dinlemişti. "Son Türk devletini kurtarma", "Türk devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmezliğini koruma" gibi gerekçelerle işçi sınıfının, emekçi yığınların, ilerici güçlerin her türlü hak arama, özgürlüklerini koruma girişiminin anarşiyi önleme bahanesiyle amansızca bastırıldığı koşullarda, Anayasa'ya da el atılıydı.

1961 Anayasası'ndaki vazgeçilmez demokratik haklar, kazanımlar budanmıştı :

- Temel hak ve özgürlüklerin genel çerçevesini çizen 11. madde daraltılmıştı.
- Basın özgürlüğünü, dernek ve sendika kurma hakkını, üniversitenin ve TRT'nin özerkliğini belirleyen maddeler budanmıştı.
- Memurların grev hakkı zaten yoktu; sendika kurma hakkı da kaldırılmıştı.
- Savcının önüne çıkartılmadan gözaltında tutma süresi uzatılmıştı.
- Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurulması Anayasa'ya sokulmuştu.
- Sıkıyönetim ilan etmenin gerekçesi daha da genişletilerek, sıkıyönetim getirme kolaylaştırılmıştı.

Parlamentonun ve yargı organlarının hükümet üzerindeki denetimleri daraltılarak hükümetin yetkileri artırılmıştı:

- Hükümete, parlamentodan geçirmeksizin kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmişti.

- Milletvekillerinin gensoru vererek hükümeti denetleme ve antidemokratik yasaların iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurma hakları sınırlandırılmıştı.
- Danıştay'ın, hükümetin antidemokratik kararlarını bozma yetkisi, Anayasa Mahkemesi'nin de parlamentodan çıkan antidemokratik yasaları iptal yetkisi daraltılmıştı.
- Milli Güvenlik Kurulu, "gerekli temel görüşleri hükümete tavsiye eden" bir organ haline getirilerek, yürütmeye ortak edilmişti.

Baskı Yasaları

Baskı yasalarının kimileri Meclisler'den geçti. Şimdi yenileri gündemde duruyor. Bu baskı yasalarıyla halkın demokratik haklarından geriye ne kaldıysa hepsi yokedilmek isteniyor.

Bu baskı yasaları ne getiriyor?

- Buhran ve Savaş Hali Yasası, hükümete, Meclisler'e başvurmadan, ekonomik bunalımı, faşist ve "sol" maskeli terörü bahane ederek "Buhran ve Savaş Hali" ilan etme yetkisini veriyor. Bu yasaya göre, işçilerin, emekçilerin yaşam ve çalışma koşullarını korumak, demokratik haklarını savunmak yönündeki her girişimleri bastırılacak, yasaklanacak. Grevler, toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasaklanacak; ilerici, demokratik basın organlarına sansür konulacak, bunlar kapatılacak. Bu yasa ile, Türkiye, Ortadoğu'da emperyalizmin petrol bekçisi, gelişen ulusal kurtuluş hareketlerine karşı jandarma yapılacak.
- Sıkıyönetim yasasındaki değişiklikle, sıkıyönetimin yetkileri daha da genişletilecek.
- Polis Vazife ve Selahiyet Yasası gereğince, polis, mahkeme kararı olmadan her kişiyi, evini, işyerini, sendikaları, demokratik örgütleri istediği gibi arayabilecek, istediği herşeye elkoyabilecek.
- Polisin ve jandarmanın silah kullanma yetkisi genişletiliyor. Polis ve jandarma, öldürdüğü kimselerden sorumlu tutulmayacak, yargılanmayacaktır.
- Dernekler Yasası'nda yapılan değişiklikle, demokratik örgütlerin etkisindeki alanları daha da daraltıyor, bunların üyelerinin haklarını savunmaları olanaksızlaştırılıyor .Bir-iki üyenin suç işlemesi bahane edilerek dernekler her an mahkeme kararı olmadan kapatılabilecek.
- Özel Koruma Görevlileri Yasası ile, işyerlerinin kendi "özel güvenlik örgütleri" kurmaları adı altında, işverenlere, işçileri silah zoruyla çalıştırma hakkı verilecek; polisin sahip olduğu tüm yetkilere sahip bu silahlı timler grev kırıcılığında kullanılacaktır.
- DGM Yasası ile, sendika ve demokratik örgütler, bunların yöneticileri, işçiler, emekçiler, ilericiler, yurtseverler özel mahkemelerde yargılanacak.

Şimdi "vur" emirleriyle, Buhran ve Savaş Hali yasalarıyla, sivil silahlı timler oluşturma yasalarıyla, yeni yeni baskı yasalarıyla halkın demokratik haklarından geriye ne kaldıysa hepsinin yokedilmesi planlanıyor.

Anayasa Değişikliği

Gerici egemen güçler, yarıaskersel zorbalık rejimini yerleştirmek, bunun yasal temellerini oturtmak için Anayasa ve Seçim Yasası değişikliğine hazırlanıyorlar. Erken seçimi ve cumhurbaşkanı seçimlerini bu yönde bir manevra olarak kullanmak istiyorlar.

Dünyanın dört bir yanında her türlü karanlık ve kanlı işte parmağı olan ITT adlı çok uluslu tekelin Türkiye temsilcisi **Tercüman** gazetesi, "Siyasi Rejimin İşler Hale Getirilmesi, Anayasa ve Seçim Sistemimiz" adlı bir seminer düzenleyerek ve bu semineri günlerce "pehlivan tefrikası" yaparak, kampanyayı başlattı.

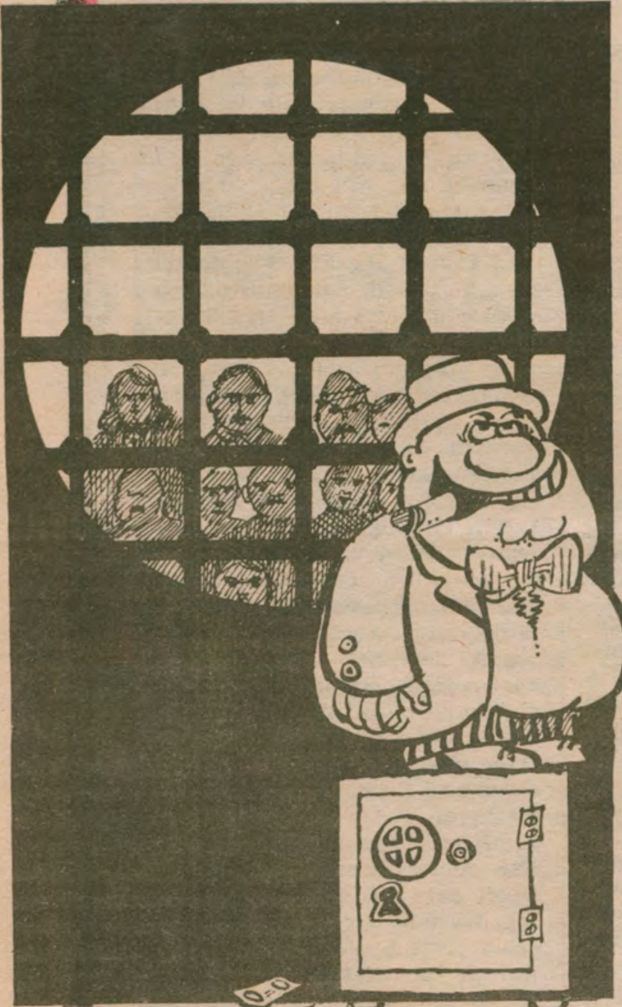
Cumhurbaşkanına vekalet eden Çağlayangil, Başbakan Demirel, MHP genel başkanı Türkeş, Ege Sanayi Odası Başkanı bu seminere mesajlar gönderip **Tercüman** gazetesine teşekkür ettiler. Bu seminerde "değerli fikirlerin" ortaya çıkacağından emin olduklarını söylediler.

Seminerde ortaya çıkan "değerli fikirler" şunlar oldu: «Bu Anayasa'yla devlet yönetilmez. Bu Anayasa hükümetin elini kolunu bağlıyor.»

Adı liberale çıkmış Aydın Yalçın ne denli liberal olduğunu ortaya koydu. Genel Kurmay Başkanı Kenan Evren'in «Bize yetki verilsin, bir ayda herşeyi halledelim» sözlerini hatırlattı; «Genel Kurmay Başkanı yetki istiyorsa verilsin. Divan-ı harp kurulsun. İstiklal mahkemeleri kurulsun» dedi.

Parlamentoya halkın çıkarlarını savunan temsilcilerin girmesini engellemek amacıyla, "Milli Bakiye" sistemi daha 1960'larda seçim yasasında yapılan değişiklikle kaldırılmıştı. Şimdi, "çoğunluk siste-

Kölelik anlaşmasına, DGM'lere, Zorbalık yasalarına, açlık paketine, silahlanmaya ve ölüm füzelerine karşı en geniş demokratik güçlerin eylem birliği için ileri!

"Egemen ... hiç...

SORU : *Anayasa değişikliği nereden kaynaklanıyor?*

YANIT : *Yürürlüğe girdiğinden beri "bu anayasa ile devlet yönetilemez" diyen egemen sınıflar, fırsat buldukça da bu amaçlarını gerçekleştirmeye çalıştılar. 12 Mart döneminde hukuksal geçerliği tartışılan iki önemli değişiklik yaptılar. Son günlerde bir değişikliğe daha hazırlanılıyor. Anayasanın sistemi tamamen ters çevrilmek isteniyor. Son girişimleri yalnızca anayasa değişikliği ola-*

mi"ne gidilmek isteniyor. Böylece tüm gerici, faşist partilerin AP'de birleşmeleri, parlamentoda çoğunluğu sağlamaları amaçlanıyor. Halka kan kusturacak "geniş tabanlı" hükümetlere yol döşenmek isteniyor.

Anayasa'da yapılacak değişikliklerle, parlamentonun, Anayasa Mahkemesi'nin ve Danıştay'ın yetkileri daha da kısılacak, *hükümetin*, yürütme organlarının yetkileri daha da artırılacaktır. Hükümete, Parlamento'yu dağıtma yetkisi verilecektir. Başkanlık sistemine gidilerek, gücünü parlamentodan değil, TÜSİAD ve MESS patronlarından alan kişisel bir yönetim kurulacaktır. Devlet başkanı ve hükümet parlamentonun denetimi dışına çıkartılacak, "parlamenter rejim" görüntüsü altında parlamentonun varlığı daha da göstermelik olacaktır.

Anayasa değişikliği ile gericilik, parlamenter rejimin işlevini daha da kısıtlamak, tüm yetkileri tek adamda toplamak ve eski şeflik sistemine dönmek amacını güdüyor.

Bütün baskı yasaları, Anayasa değişiklikleri, bugünkü durumu daha da ağırlaştırmak, sıkıyönetimi süregenleştirmek, faşist terörü de kalıcı ve "yasal" devlet yönetimi haline getirmek içindir; faşizme yolu daha da açmak içindir.

Baskı Yasalarına Karşı Demokratik Haklar İçin Savaş!

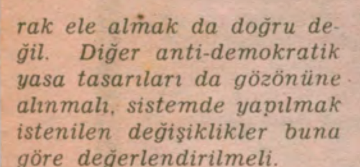
İşçi sınıfı, geniş emekçi yığınlar, onların örgütleri yerleştirilmek istenen zorbalık rejimine kararlılıkla karşı çıkıyorlar. Grev alanlarında, her yığınsal çıkışta, her protestoda güçlerini birleştiriyorlar.

Yurtsever aydınlar, yazarlar, bilim adamları, hukukçular baskı yasalarının, Anayasa değişikliklerinin amacını ortaya koyuyorlar. Hukukçular, Anayasa değişikliği ile sistemin temelden değiştirilmek istendiğini açıkladılar. İstanbul Barosu, sıkıyönetimden daha sert bir rejim kurulmak istendiğini belirtti. Milli Birlik Grubu, Anayasa değişikliği ile dikta rejiminin getirilmek istendiğini söyledi.

Demokratik özgürlüklere karşı girişimleri boşa çıkarmak, gerici egemen güçlerin saldırısını geri püskürtmek için yığın çıkışlarına omuz vermek; yalnız kendileri için değil, tüm halkın ekmeği, özgürlükleri için direnen grevdeki işçilerle dayanışmayı güçlendirmek; aktif bir demokrasi hareketini oluşturmak zorunluluktur.

İSTANBUL BAROSU YÖNETİM KURULU ÜYESİ TURGAN ARINIR'LA SÖYLEŞİ

...sınıflar kendi kurallarını sayıyorlar..."

...rak ele almak da doğru değil. Diğer anti-demokratik yasa tasarıları da gözönüne alınmalı, sistemde yapılmak istenilen değişiklikler buna göre değerlendirilmeli.

Bilindiği gibi, toplumsal sınıfların bilinçlenmesi ve toplumsal çelişkilerin keskinleşmesi ile devletin, bu çelişkileri zorla bastırma, huzursuzlaşan, düzenle bütünleştirilemeyen sınıfların direncini kırma eylemi de yoğunlaşır. Klasik burjuva demokrasisinin kuralları egemen sınıfların başına ders ol... Şunun sonucunda da egemen sınıflar bu kuralları hiçe saymaya başlarlar. Her çeşit işkence doğallık kazanır, sürekli korku yayılır, korku egemen kılınmaya çalışılır, kişisel hak ve özgürlükler hiçe sayılır.

İşte ülkemizde bugünkü uygulama budur. Anayasa değişikliği girişimleri ve diğer anti-demokratik yasa tasarılarıyla uygulamadaki bu durum yasallaştırılmaya, sömürülen sınıfların direncinin kırılması için gerekli hukuksal koşullar yaratılmaya çalışılıyor.

SORU : *Anayasa değişikliği ile getirilmek istenilen sistem nedir?*

YANIT : *Kısaca, kişisel hak ve özgürlükler ve bunların en önemli güvencesi olan hukuk devleti ilkesi tamamen ortadan kaldırılacaktır. Yasama ve özellikle de yürütme üzerindeki yargı denetimi kısıtlanacak, hatta ortadan kaldırılacak, her türlü yetki, egemen sınıfların erki en kolay kullanabildikleri yürütme organına verilerek bu organ diğer organlar karşısında çok güçlü bir duruma sokulacaktır. Yapılmak istenen kısaca budur.*

CHP Gençlik Kolları'nın düzenlediği panel

CHP Gençlik Kolları, **Tercüman** gazetesinin Anayasa değişikliği için başlattığı kampanyaya karşı **3 Mayıs** günü Ankara'da "Anayasa Tartışmaları" konulu bir panel düzenledi. Bu panele katılan ilerici, demokrat konuşmacılar baskı yasalarına, Anayasa değişikliğine karşı çıkarlarken, gericilikle uzlaşan CHP yönetiminin politikasını da elestirdiler.

CHP Genel Başkanı 1 Mayıs'ı "yasadışı" ilan ederken, "demokrasiyi korumak için" ilerici güçlere saldırıp AP'yi işbirliğine davet ederken, CHP Gençlik Kolları Başkanı Belovacıklı seminerde şöyle dedi :

«Terörün ve bunalımın kaynağı bugünkü iktidardır; bugünkü iktidarın, ortağı MHP ile birlikte örgütlediği faşist örgütlerdir.

«Bu ülkeyi yönettiğini zannedenler gaflet, hatta bu ülkeye ve halkımıza ihanet içindedirler. Çünkü Türkiye'nin 1 Mayıs günü idare edilebilmesi için, 500 bin kişilik ordu alarma geçirildi... Ankara hepimizin gözleri önünde... Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne bir sürü asker, Gazi Eğitim Enstitüsü'ne yarım tümen asker, Tuzluçayır, Ege mahallelerinde zırhlı tümenler, zırhlı birlikler 1 Mayıs günü Polatlı'nın zırhlı birlikleri Ankara'ya kadar gelmiş, ülkemizde 40 bine yakın kişi gözaltına alınmış, 200 bine yakın kişinin sorguları yapılmış, her sokakta bir asker, bir polis ekibi, her köyde bir jandarma... Binlerce genç işkence görmüş, insanca yaşamını yitirmiş, tüm demokratik hakları, öğrenim hakkı, çalışma özgürlüğü yok edilmiş bir toplum... Binlerce anne ve baba evlat acısı içinde kıvranıyor... Bu ülke böyle yönetilmez.»

Profesör Mümtaz Soysal da, baskı yasalarının ve Anayasa değişikliğinin emekçilerin haklarını ve özgürlüklerini, sendika hakkını, toplusözleşme hakkını, grev hakkını yok etmeyi hedeflediğini söyledi. CHP yönetiminin politikasını eleştirerek şöyle dedi :

«Halk yığınlarının daha bilinçlenmesini, ağırlıklarını örgütlü bir şekilde koymalarını isteyen bir partinin toplumdaki örgütlü ve Anayasa'daki haklardan, özgürlüklerden yana kuruluşlarla sürekli temas halinde olması, onlarla diyalog halinde olması, onları karşısına almaması gerekir. Bu Anayasa değişikliği ile nereye varılacaktır? İşçi hakları, işçi özgürlükleri falansa, o zaman bu partinin işçi kuruluşlarıyla buna karşı bir direnme, buna karşıkoyma, buna karşı demokratik yollardan bir savunma cephesi oluşturması gerekir. Tek çıkar yolu da budur.»

Gazeteci Uğur Mumcu da demokrasi güçlerinin eylem birliğinin gerekliliğini savunduğu konuşmasında şunları söyledi :

«Sıkıyönetim dönemlerinde özgür ortam kısıtlıdır .Bugün Anayasa değişikliklerinin ne zaman biteceği belli olmayan bir sıkıyönetim devresinde getirilmiş olması raslantı değildir. Demirel ile kurulamayan diyalogları işçi sendikalarıyla kuralım. Çünkü emekçi sınıfları onlar temsil ediyorlar. Böyle bir dönemde anayasal hak ve özgürlükleri geniş halk yığınlarıyla, işçilerle, ilerici örgütlerle, ilerici basınla, üniversite ile savunmamız gerekir.»

***

İşçi sınıfının politik öncüsü, tüm CHP'lileri, ilerici, yurtsever bilim adamlarını, yazarları yığınsal tutuklamalara, işkencelere; ilerici örgütlerin kapatılmasına; grev boylarındaki işçiler, sendikalar ve işçi partileri üzerindeki baskılara; **Politika** gazetesi ve öteki ilerici yayınlar üzerindeki yasaklara karşı, tüm temel demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve genişletilmesi için eylem birliğine çağırıyor.

Sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzen

Gerici egemen çevrelerin baskı yasalarıyla birlikte Anayasa değişikliğini de ortaya atmalarıyla, Anayasa ve rejim sorunu en güncel konulardan biri oldu.

Anayasa'da yapılmak istenilen değişikliklerle parlamentonun yetkileri iyice kısıtlanmak, parlamento daha da göstermelik bir organ haline getirilmek, hükümetin ve öteki yürütme organlarının yetkileri artırılmak, bunlar üzerindeki denetim alabildiğine sınırlandırılmak isteniyor.

Parlamento, Anayasa Mahkemesi ve Danıştay işçi ve emekçi yığınların haklarını, çıkarlarını ardıcıl savunan organlar oldukları için mi, bunların yetkileri sınırlandırılmak isteniyor? Bugün parlamentoda işçilerin ve emekçilerin tek temsilcisi yoktur. Küçük bir azınlık olan yurtsever parlamenterler dışında, halkın özgürlüklerini tırpanlayan, onun lokmasına el atan yasalara bu parlamento parmak kaldırıyor.

Anayasa Mahkemesi'ne ve Danıştay'a gelince; her iki mahkemenin de emekçi yığınların çıkarlarını, halklarını engelleyen, ya da kaldıran kararları bir çırpıda sayılamayacak kadar uzun bir liste oluşturur.

Bugün parlamentonun, yargı organlarının yetkilerinin sınırlandırılmak istenmesi, bir avuç tekelin devlet aygıtının tümüne egemen olma sürecinin basamaklarından birisidir. Bugünkü bunalım yalnız işçi ve emekçi yığınları etkilemiyor. Burjuvazinin tekeller dışında kalan kesimini de darboğazlara, iflaslara sürüklüyor. Toplumdaki çelişkiler sertleşiyor. En başta emek-sermaye arasındaki çelişki derinleşiyor. Sonra ulusun büyük çoğunluğuyla bir avuç işbirlikçi tekelci burjuvazi arasındaki çelişki sertleşiyor. Tekelleşme ile birlikte burjuvazinin kendi içindeki ayrışmalar, çatışmalar genişliyor.

Hükümet bunalımları süregenleşiyor. 1969'dan bu yana hiç bir hükümet dört yılını dolduramadı. Bir yandan geniş halk yığınlarının gerici politik rejime karşı direnişi, öte yandan burjuvazinin içindeki ayrışmaların, çatışmaların derinleşmesi yüzünden hükümetlerin biri gidiyor, biri geliyor. Bir avuç finans oligarşisi, Koç'lar, Sabancı'lar, TUSİAD ve MESS patronları, kendi çıkarlarını halka dayatacak, bunalımın tüm yükünü halkın sırtına bindirebilecek istikrarlı hükümetler kuramıyor. Bu çelişkiler Anayasa Mahkemesi ve Danıştay gibi devlet aygıtının öteki organlarına da yansıyor. Tekeller yargı organlarının kendi çıkarları doğrultusunda çıkan yasaları, kararları denetlemesini engellemek istiyorlar.

Tekeller, süregen bunalımın bütün yükünü geniş emekçi yığınların sırtına yüklemek, bunalımın içinden zorbalıkla çıkmak, aynı zamanda burjuvazinin kendi içindeki çelişkileri de bu zorbalıkla "çözmek" istiyorlar.

Demokratik Parlamenter Rejim

1961 Anayasası, daha önceki Anayasa'dan çok daha demokratik bir içeriğe sahipti. Ama o niteliğiyle bile, yani 12 Mart sırasında yapılan değişikliklerden önce de, Türkiye bir burjuva demokratik parlamenter rejime sahip değildi. Anayasa'nın demokratik haklara koyduğu kısıtlamalar bir yana, yürürlükteki yasalar ve uygulama, Anayasa'da yazılı hakların bir çoğunu kağıt üzerinde bırakıyordu. İşçi sınıfı, emekçi yığınlar, ilerici güçler bu engellerin, yasakların kimilerini kırdılarsa, önemli kazanımlar elde ettilerse, demokratik haklarını kullanabildilerse, bunu sağlayan, bir başına ve esas olarak 1961 Anayasası değil, tersine yığınların kendi savaşımları oldu.

Parlamenter rejime özgü kurumlar, "kuvvetler ayrımı" ilkesi, gerici egemen güçlerin rejimi gericileştirmelerini, zorbalık rejimlerine başvurmalarını engellemiyor. Gericilik, yarı-askersel zorbalık rejimini parlamentoyu kullanarak yerleştiriyor. Demokratik haklar parlamento eliyle budandığı, kaldırıldığı gibi, en demokratik parlamenter rejim bile, liberal yazarların, politikacıların, hukukçuların savunduklarının tersine, işçi sınıfına, geniş halk yığınlarına gerçek demokrasiyi getirmiyor; egemenliği onlara, çoğunluğa vermiyor.

Bu neden böyledir?

Birincisi : Hiç bir parlamenter rejim, seçmenlere, seçimler bir daha yenilenene kadar, seçip parlamentoya gönderdikleri adayı değiştirme, onu geri çağırma hakkını vermiyor. Bu böyle olunca, işçiler, emekçiler örneğin her dört yılda bir, seçim alanlarında, kürsülerinde kendilerine "kurtuluş" vaadlerinde bulunan, ama bir kez seçildikten sonra onları daha çok ezen, baskı altına alan yasalara oy veren "temsilcileri" seçiyorlar.

İkincisi : Hiç bir parlamenter rejim, ordusuyla, polisiyle, mahkemeleriyle, valisiyle, kaymakamıyla, bürokrasisiyle halk yığınlarının, hatta parlamentonun denetimi dışında koskoca bir aygıtın varlığını engellemiyor. Halkın, yığın örgütlerinin bu devlet aygıtını denetleme, bu aygıtta görev alanları seçme, ya da onları değiştirme hakları yoktur.

Parlamentoyu, devlet aygıtının öteki organlarını halktan, onun denetiminden kopartan "kuvvetler ayrımı" işte temelde bunun için işçi ve emekçiler için gerçek demokrasi değildir.

Tekelcilik Politik Gericiliktir

Ekonomik alanda tekelciliğin gelişmesi, bir avuç finans oligarşisinin ekonomiye egemen olması, tekellerin devletle bütünleşme, devlet aygıtına sınırsız egemen olma süreci, burjuva demokrasisini de tehdit ediyor. Burjuva demokratik parlamenter rejimlerin derin köklere sahip olduğu gelişmiş kapitalist ülkelerde, rejimler giderek gericileşiyor. Tekeller, halk yığınlarının demokratik haklarına sürekli elatıyorlar. Parlamentoların hükümet ve devlet aygıtının öteki organları üzerindeki denetimleri fiilen sınırlanıyor. Hükümetlerin, yürütme organlarının yetkileri genişletiliyor.

Yurdumuzda, tekelleşme hızlandıkça, Koç'ların, Sabancı'ların, TUSİAD ve MESS patronlarının egemenlikleri pekiştikçe, emperyalizme, NATO'lara daha da bağlandıkça, ekonomik bunalım derinleştikçe rejim de faşizme doğru hızla gericileşiyor. Bugün faşizmin reel bir tehlike haline gelmesinin temelinde bu yatıyor.

Bugün devlet aygıtının incelenmesinde ortaya çıkan, güçlenen üç eğilim vardır :

Birincisi : Parlamento giderek etkinliğini daha da yitiriyor ve politik güç, daha belirgin bir biçimde hükümet, MGK, sıkıyönetim ve sivil yürütme organlarında yoğunlaşıyor. Demirel yönetimi bugün parlamentodan çok daha fazla devlet aygıtının öteki kollarına dayanıyor.

İkincisi : Devlet aygıtını gericileştirme, giderek faşistleştirme eğilimi güçleniyor ve bürokrasinin alt sıralarındaki demokratik öğeler eleniyor. 67 ilin vali ve emniyet müdürleri değiştiriliyor, faşizm yanlıları önemli noktalara getiriliyor. Yığınsal memur kıyımı hızlanıyor.

Üçüncüsü : Devlet erkinin tekellerin ekonomik gücüyle iç içe geçmesi eğiliminin yeni belirtileri ortaya çıkıyor. Emperyalizmin, yerli-yabancı tekellerin adamları devlet aygıtında kilit yerlere getiriliyor. Turgut Özal'ın Başbakanlık danışmanlığına ve DPT'nın başına getirilmesi bunun en tipik bir örneğidir. Bu üçüncü eğilim, ilk iki eğilimi daha da güçlendiren nesnel etmenler arasındadır.

Getirilmek istenen baskı yasaları, Anayasa değişikliği, seçim yasasındaki değişiklik bu üç eğilimi daha da hızlandırmayı amaçlıyor. Egemen güçler gerici politik rejimin yerine, askersel diktatörlüğe yol açacak bir yarı-askersel zorbalık rejimini yerleştirmeyi amaçlıyorlar.

Sosyalizme Açılan İleri Demokratik Bir Düzen

Gericiliğin, faşizmin kaynağı emperyalizmdir, NATO'dur, yerli-yabancı tekellerin egemenliğidir. Bu egemenliğe son verilmedikçe demokratik bir toplum düzeni düşünülemez.

Onun için, bütün ikili kölelik anlaşmaları yırtılmalı, NATO'dan çıkılmalı, topraklarımızdaki bütün yabancı üsler sökülmelidir. Onun için, Türkiye'nin Ortak Pazar'a, IMF'ye, Dünya Bankası'na ve öteki emperyalist örgütlere olan bağımlılığına son verilmelidir. Onun için yerli-yabancı bütün tekellerin sermayeleri, mal varlıkları devletleştirilmelidir.

Ve halkın gerçek egemenliğinin kurulması için :

- Ulusal bağımsızlığı, demokratik düzeni savunan, sosyalizmi benimseyen, sosyal ilerleme ve halklararası barış ve dostluk için savaşan bütün partiler, örgütler serbest bırakılmalıdır.
- Emperyalizmi, faşizmi, ulusların birbirine düşmanlığını, savaşı savunmak, propaganda etmek, dinsel duyguların politik amaçlarla sömürülmesi yasaklanmalı, böylesi partiler, örgütler kapatılmalıdır.
- Grev, toplusözleşme, sendikalaşma, parti kurma, toplantı ve gösteri yapma, kişi, konut dokunulmazlığı, basın özgürlüğü ve benzeri temel haklar üzerindeki bütün kısıtlamalar kaldırılmalıdır.
- Millet Meclisi işçi sınıfının, emekçilerin, halk tabakalarının temsilcilerinden kurulmalıdır.
- Seçim organlarının doğru işleyip işlemediğini halk kontrol edebilmeli; bütün yığın örgütleri, her yurttaş bu organların belgelerini serbestçe inceleyebilmelidir.
- Seçmenler adayların niteliklerini tartışabilmeli, onları eleştirebilmelidirler.
- Her örgüt ve yurttaşlar Meclis'e seçtikleri temsilcilerinden hesap sorabilmeli, seçmenler sözünü tutmayan temsilciyi geri çağırabilmeli, ve yerine yenisini seçebilmelidir.
- Bütün devlet aygıtı, gericilerden, faşistlerden temizlenmelidir.
- Bütün yerel organlar, valiler, kaymakamlar, güvenlik yetkilileri, yargıçlar ve savcılar halk tarafından seçilmelidir.
- Hiçbir yüksek memurun eline geçen para, uzman bir işçinin aylığının iki katını aşmamalıdır.
- Ulusların yazgılarını özgürce kendilerinin belirlemeleri hakkı tanınmalıdır.

***

Türkiye'nin bugün içinde kıvrandığı süregen bunalıma son verecek, halkımızı esenliğe, genliğe kavuşturacak, sosyalizme geçişi sağlayacak program budur. Hiçbir burjuva yönetimi, halkın örgütlü ve bilinçli desteğine dayanmayan hiçbir politik alternatif bu programı uygulayamaz, bu bunalımı çözemez, faşizm tehlikesini önleyemez.

İşçi sınıfının politik öncüsü, ulusal demokratik cepheye dayanan ileri demokratik bir devlet oluşturmak ve onu sosyalist demokrasiye dönüştürmek hedefini gösteriyor. Ama öte yandan faşizmle, yarı-faşist askersel diktatörlüklerle, zorbalık rejimleriyle parlamenter rejim arasındaki ayrımı da gözardı etmiyor, bunları aynı kefeye koymuyor. Her türlü zorbalığa karşı bugünkü özgürlükleri, demokratik hakları, kazanımları savunmak ve geliştirmek, bu amaçla baskı yasalarına, Anayasa'yı değiştirme çabalarına karşı en geniş demokratik güçlerin eylem birliğini sağlamak, güçlü bir demokrasi hareketini yaratmak için çalışıyor.

Bunalımdan çıkışın tek yolu, ulusal demokratik cephede birleşen tüm halk güçlerine dayanan devrimci bir erkin kurulmasıdır. Sorun bu gerçeği milyonlarca emekçiye kendi deneyimleriyle kavratmaktır. Günümüzde barışı, ulusal bağımsızlığı ve demokratik kazanımları savunmak için verilen savaşım olmadan, ne işçi sınıfının ve öteki emekçi yığınların çoğunluğunu kazanmak, ne de toplumu devrimci yoldan dönüştürmek için dolaysız erk savaşımına geçmek olanaklıdır.

28-29 Nisan 1980 günü Paris'te toplanan Avrupa Komünist ve İşçi Partileri formuna, 22 Komünist ve İşçi Partisi'nden delegasyon katıldı. Paris formunun büyük politik başarısı, kardeş partilere ve tüm Avrupa halklarına, barış ve silahsızlanma savaşımını daha da güçlendirmeye yönelik çağrının yayımlanmasında somutlandı.

Paris forumuna şu partiler katıldı : *Alman Komünist Partisi, Almanya Sosyalist Birlik Partisi, Avusturya Komünist Partisi, Belçika Komünist Partisi (gözlemci olarak katıldı), Batı Berlin Sosyalist Birlik Partisi, Bulgaristan Komünist Partisi, Kıbrıs Emekçi Halkının İlerici Partisi (AKEL), Danimarka Komünist Partisi, Finlandiya Komünist Partisi, Fransız Komünist Partisi, Yunanistan Komünist Partisi, Macaristan Sosyalist İşçi Partisi, İrlanda Komünist Partisi, Lüksemburg Komünist Partisi, Malta Komünist Partisi, Norveç Komünist Partisi, Polonya Birleşik İşçi Partisi, Portekiz Komünist Partisi, İsviçre Emek Partisi (gözlemci olarak katıldı), Çekoslovakya Komünist Partisi, Türkiye Komünist Partisi, Sovyetler Birliği Komünist Partisi.*

barış ve silahsızlanma için ileri !

Silahlanma yarışının çılgınca hızlandırılması insanı kaygılandırıyor. Avrupa halkları, uyanık olmalısınız.

Nüfus yoğunluğu böylesine yüksek olan anakaramızın kırım ve ölüm araçlarının yığınağı ve hedefi haline gelmesi, hepimizin geleceği için büyük bir tehlikedir. Sizler de biliyorsunuz; bu korkunç bir israftır. Halk yığınlarının gereksinimini karşılamak ve Avrupa halklarının daha gelişmesini sağlamak için vazgeçilmezcesine gerekli olan maddesel olanakların sokağa atılmasına izin verilemez. Son zamanlarda dünyayı yeniden soğuk savaşın girdabına çekmek için alabildiğine körüklenen savaş psikozu, barış ve yumuşama davasına büyük zararlar verdi.

Avrupanın göbeğine yeni atom cephanelikleri yerleştirilmek, yumuşamanın başarıları yok edilmek isteniyor. İmzalanmış olan anlaşmaların içi boşaltılıyor. Görüşmeler ve gerçekleştirilmiş olan ekonomik, kültürel, sportif ve insanlararası ilişkiler kesiliyor.

Anakaramızın halklarına barışın, dostluğun, dürüst ve sürekli işbirliğinin değerini öğrenmek pahalıya mal oldu. Hitler faşizmine karşı utkunun 35. yıldönümü barışın ne denli vazgeçilmez bir değer olduğunu anımsatıyor.

Avrupanın çeşitli ülkelerinde yaşamı biçimlendiren bizler, hepimiz bugünkü tehlikeli tırmanmanın sürdürülmesiyle herşeyi yitirebiliriz. Önemli nüfus ve ekonomi potansiyeli, tüm insanlık için gerekli olan dünyanın bu bölgesinin bir çöle çevrilmesini düşünmeye bile karşı çıkmalıyız. Avrupa'nın insanlık tarihinin bir parçasını oluşturan kültürel ve tarihsel zenginliğini korumalıyız.

Kim olursak olalım, Avrupa'nın neresinde yaşarsak yaşayalım; varolan sorunlara uyumlu çözümler aramakla her şeyi kazanabiliriz. Silahları, silahlı güçleri azaltmakla tüm devletlerin, halkların güvenliğini eşit ve garanti altına alarak sağlamanın gereklerine uygun biçimde yumuşamayı ilerletmekle kazanabiliriz.

Bunu elde edebilecek güçler vardır.

Biz komünistler barışa bağlıyız. Biz, silahsızlanma, halklararasında işbirliği ve dostluk istiyoruz. Bunun için şöyle diyoruz: Barış ortak davamızdır ve onun utkusu ancak ortak çalışmamızla güvence altına alınabilir.

— NATO'nun Avrupa'da yeni Amerikan roketleri yapma ve yerleştirme kararının kaldırılması ya da gerçekleştirilmesinin eşitlik ve güvenlik için güvence verme koşullarında orta menzilli roketler sorunu üstüne verimli görüşmeler başlatmak üzere gerçekten ertelenmesi için birlikte çalışalım.

— Salt-2 Anlaşması'nın olanaklı olan en büyük hızla onaylanması için ve stratejik silahların daha da azaltılması hedefi ile görüşmelerin sürdürülmesi için elbirliği ile çalışalım.

— Viyana görüşmelerinde kararlı bir ilerleme sağlamak için silahlı güçlerin ve silahların azaltılması için birlikte savaşalım. Bu yöndeki tüm kısmi önlemleri, bu arada anakaramızda kimsenin kendisine karşı atom silahı kullanmayacağı güvencesi altında, atom silahından arındırılmış bölgeler oluşturmak önlemini destekleyelim.

— 1980'de, Madrit'te Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı'nın toplanması için birlikte savaşalım. Helsinki Sonuç Belgesi'nin tüm maddelerinin tüm devletlerce gerçekleştirilmesi, herşeyden önce politik yumuşamanın askersel yumuşamayla güvence altına alınması yönünde yeni

Birleşmiş Milletler Örgütü'nün silahsızlanma konulu Özel Oturumu'nda yapılan saptamaların pratikte gerçekleşmesi istemini birlikte diretelim.

adımlar atılmasını hedefleyelim.

— Varşova'da, anakaramızda askersel yumuşama ve silahsızlanma konulu bir Avrupa Konferansı toplamak için birlikte çalışalım.

— Böylece açığa çıkacak olan maddesel olanakların daha ileri gelişmenin gereksinimleri ve açlığa karşı savaşım uğrunda kullanılması için birlikte savaşalım. Bu, blok dışı ülkelerin isteklerine ve tüm insanlığın çıkarlarına da uygundur.

— Gerçekten de silahsızlanma savaşımı bu gün son derece yakıcı bir görevdir.

— Biz Avrupa'daki tüm ülkelerin Komünistleri, barış ve silahsızlanma söz konusu oldu mu, her tür diyaloğa, her tür ortak eylem için görüşmelere hazırız. **Biz bu amaçla barıştan yana tüm güçlerin birleşmesini istiyoruz.**

Milliyetimiz, yaşam biçimimiz ne olursa olsun, hangi inanca sahip olursak olalım herkese; Komünistlere, Sosyalistlere, Sosyal Demokratlara, demokratlara, hıristiyanlara ve öteki dinlerin temsilcilerine sesleniyoruz : **Barış hepimizin ortak malıdır.**

En geniş bir temelde bir toplantı, ve diyaloğu olanaklı kılacak bir girişimin gerçekleştirilmesi yönünde çaba göstermeye hazır olduğumuzu bu toplantıda duyururuz.

Biz, anakaramızda yumuşama ve silahları azaltmak için Helsinki ruhunda ve Madrit Konferansı'na yönelik çalışmaya kararlı olan Avrupa'nın tüm güçleriyle görüşmelere ve herkesin benimseyebileceği biçimlerde bilgi, görüş değiştokuşuna hazırız.

İyi niyetli tüm erkek ve kadınlar her bir ülkede ve tüm Avrupa'da birlikte hareket edelim.

İlerleme, mutluluk ve **barış davası** birlik içinde **utkuya ulaşacaktır.**

Paris, 29 Nisan 1980

ABD Ortadoğu'da Savaş Kışkırtıyor

Geçtiğimiz günlerde ABD emperyalizmi, İran'a başarısız bir saldırı girişiminde bulundu.

Bağımsız Bir Devlete Açık Saldırı

İran halkının seçtiği düzen, ulusal bağımsızlıktan yana kesin tavır, ABD emperyalizminin, Carter'ın işine gelmiyor. İran halkını açlıkla, ilaçsızlıkla tehdit ediyor. İran'ı içişlerine silahla karışmakla tehdit ediyor. Tehdit etmekle de kalmıyor. Egemen ve bağımsız bir devlete karşı açık saldırı düzenliyor.

Olayda, "rehineler" sorununu ön plana çıkarmakla ABD'ni haklı göstermeye, hatta bu yüzden olayın sorumluluğunu İran'a yüklemeye çalışan kimi gerici çevrelerin kamuoyunun dikkatini başka alanlara çekme çabaları boştur. Bu olayda rehineler şu ya da bu şekilde öldürülebilirdi. Ya da Amerika şimdiye dek başka biçimlerde rehineler sorununu çözümleyebilirdi. Rehineler sorununun, bir türlü son bulmamasının en önemli nedeni ABD'nin Ortadoğu'daki hegemonyacılık politikasını gerçekleştirmekte iyi bir gerekçe olmasındandır.

Amerikan parlamentosunda aylardır İran'a saldırının boyutları tartışılıyor. Bunlar Amerikan basınına geniş çapta yansıdı. Pentagon'un 21 Nisan tarihli **U. S. News** dergisi, Carter'ın İran'a uygulayabileceği deniz ablukası ve havadan mayınlama gibi askersel seçenekleri ayrıntılı bir biçimde ele alıyor; Amerikalı uzmanlar, «deniz ablukası yasaldır; Carter'ın da Anayasa'ya göre abluka yetkisi vardır» diyorlar. ABD, İran'a saldırı emellerini gizlemiyor! Son saldırı eyleminden hemen sonra da New **York Times** gazetesi, ABD'nin İran'a karşı giriştiği son eylemde İran'ın değişik kentlerini bombalamayı da planladığını açıkça yazdı.

İran'a karşı saldırı girişimi hiçbir gerekçenin ardına sığınılamayacak kadar açık bir askersel müdahaledir. Olayın tek başına sorumlusu Carter değil, ABD tekelci çevreleri ve onların sözcülüğünü yapan ABD yönetiminin tümüdür. ABD yönetimi içinde İran'da ve Ortadoğu'da daha az şiddet yanlısı bir politika izlenmesinden yana olan çevreler de vardır. Son saldırı olayından sonra Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'ın istifası da bunun bir göstergesidir. Ancak bu, olayın özünü değiştirebilecek kadar önemli değildir. Şu sırada ABD yönetimine egemen olan soğuk savaş kışkırtıcısı çevrelerin hedefi İran devrimidir, İran'da yönetimi devirmek, ABD ile yakın ilişkiler kurabilecek bir yönetimi işbaşına getirmektir.

ABD'nin İran'a askersel saldırısından sonra NATO ülkeleri Carter'ın bu girişiminden haberdar olmadıklarını söyleyerek saldırı politikasını desteklediklerini gizlemeye çalıştılar. Bu arada, pekçok NATO ve AET ülkesi, Japonya, Mısır ve İsrail ABD müdahalesinin başarısızlığa uğramasından ve birçok Amerikan askerinin ölmesinden üzüntü duyduklarını belirttiler. Bu durum ABD'nin tehlikeli girişimlerini daha da tehlikeli hale getiriyor.

Öte yandan ABD'nin İran'a müdahale girişimi başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkeler ve dünya demokrasi güçleri, ülkemizdeki ilerici partiler, örgütler, barışsever güçler tarafından şiddetle kınandı. Bu "operasyon"un dünya barışı açısından yarattığı tehlike üzerinde duruldu. ABD'nin bağlaşıklarının da savaşa sürüklediği belirtildi.

Emperyalizmin İleri Karakolu Türkiye

İran'a karşı girişilen saldırı, Türkiye demokrasi güçlerinin, ikili anlaşmaların ve Türkiye'deki üslerin bunca üstünde durmakta ne kadar haklı olduklarını bir kez daha görene de görmeyene de gösterdi. ABD'nin ülkemizdeki üslerini başka ülkelere saldırı amacıyla kullanabileceğini, hükümet yetkililerinin haberi bile olmadan Türkiye'nin bir gün kendisini başka bir ülke ile savaş halinde bulabileceğini açığa çıkardı.

İran'a son saldırı girişiminde, tüm çabalarına karşın hükümet yetkilileri Türkiye'deki üslerin kullanılmadığı konusunda ikna edici olamadılar. Çünkü onlar emperyalizmin Ortadoğu'da savaş kışkırtıcılığını iyice artırdığı bir dönemde ABD ile SİA anlaşmasını imzalamışlardı. Bu anlaşma ile ABD Türkiye topraklarında nükleer cephane depolarına, haberalma tesislerine sahip üslerle donatılıyor, birçok üs'de, ABD'ne çalışmalara "katılma" izni veriliyordu. Bunlar son anlaşmanın açıklanan kısımları idi. Ya esas uygulamaya ilişkin bir türlü açıklanmayan maddelerde ABD'ne ne gibi kolaylıklar sağlanmıştı? İşte hükümet yetkililerinin kimileri ve Demirel'in kendisi bunları bildiği için Türkiye halkını son olayda üslerin kullanılmadığı konusunda ikna edemedi. Öte yandan, yerli ve yabancı basında Türkiye'deki üslerin bu saldırıda kullanıldığı konusunda yeterince kanıt çıktı. Amerikan uçaklarının bazılarının İncirlik Üssü'nden kalktığı yazıldı. Ankara'daki ABD Büyükelçiliği'nin Türk personeline, müdahale günü, zorunlu izin verildiği açıklandı. İran'a müdahaleyi yöneten uçağın Türkiye'ye indiği, C-130 tipi dev nakliye uçaklarından birinin İzmir'e, bir öteki Amerikan uçağının da Merzifon'a indiği önesürüldü. Dışişleri Bakanı bütün bunları açıkça yalanlayamadı. «Türkiye topraklarında bulunan üsler komşu bir ülkeye saldırı amacıyla kullanılamaz» diyemedi. Bunu diyemez; çünkü imzalanmış olan SİA anlaşması ile topraklarımızdaki 26 ABD üssü yeniden yoğun çalışmalara başlamıştır. Bu üsleri ABD'nin kendi saldırgan amaçları için istediği gibi kullanma olanağı vardır. Senatör Tunçkanat, «İncirlik'ten kalkan uçakların nereye gidecekleri kontrol edilemez» diyerek, bu üssün binlerce kilometre uzaktaki operasyonlar için kullanılabileceğini açıkça belirtti.

Müdahale girişiminden iki gün sonra MSP bir açıklama yaparak Malatya'daki Erhaç havaalanına inen iki nakliye uçağı hakkında hükümetten bilgi istedi. Daha sonra Genelkurmay tarafından yapılan açıklamalarda 5-17 Mayıs NATO manevraları nedeniyle Erhaç havaalanına 23 Nisan'dan beri NATO uçaklarının indiği bildirildi.

Durum açıktır... NATO manevralarına hazırlık perdesi arkasında Türkiye'deki Amerikan üslerine yığınak yapılmaktadır. Sürdürülen NATO manevraları bölgemizdeki gerginliği artırmakta, gerginliği körükleyen, bölgedeki ülkeleri tehdit eden bir gövde gösterisi olmaktadır.

Emperyalizmin Dümensuyunda

ABD yönetimi, İran'a karşı ekonomik ve askersel müdahale girişimlerinde bağlaşıklarının tam desteğini sağlamak, onları da bu serüvene katmak için her türlü yolu denedi. "Nazik" çağrılara, diplomatik baskılara, petrolsüz bırakma tehditlerine, hiç de "nazik olmayan" uyarılara kadar her yola başvurdu. Bu girişimlerden Türkiye, **kendisini emperyalizm ve NATO'cu**luk politikasına bağlayan yeni antlaşma çerçevesinde payını aldı. Ülkemizi Ortadoğu halklarına karşı emperyalizmin ileri karakolu, "sıçrama tahtası" olarak kullanmak isteyen ABD, Türkiye'ye, İran'a ambargo uygulaması konusunda iki kez ve oldukça küstah bir biçimde nota verdi.

Kendi ülkesinden binlerce kilometre uzaklıktaki bölgemizi "ulusal çıkar bölgesi" olarak gördüğünü ilan eden ABD, İran'a karşı girişeceği saldırıda Türkiye topraklarından yararlanmak istediğini gizlemiyor. Bunun için silah ambargosunu kaldırıyor; Türkiye'yi yeni askersel masraflara sokuyor; onunla yeni kölelik anlaşmaları imzalıyor. Demirel yönetimi ise bunların tümünü onaylıyor. Ve doğal olarak ardından, Türkiye'nin İran'a ambargoya katılmayacağını ve NATO üslerinin amaç dışı kullanılamayacağını söylediği zaman hiç ikna edici olamıyor. Kimse inanmıyor.

Dışişleri bakanı Erkmen, 24 Nisan'da AET toplantısından döndüğü zaman verdiği demeçte, ambargo konusunda şöyle diyor: «İran ile kendi münasebetlerimiz sürer. Ama başkaları ambargo uygularsa biz onların yerini dolduramayız ve mal satmak isteyenlere de aracı olamayız.» Yani hem başka ülkelerden İran'a mal gitmesi önlenecek, hem de İran'ın gereksinimlerinin bir kısmını Türkiye'den karşılama isteği geri çevrilecek. Acaba böyle bir tutum karşısında İran Türkiye ile

"münasebetini" sürdürmek isteyecek mi?

Dışişleri Bakanı Erkmen, üslerin İran'a karşı bir girişimde ABD tarafından kullanılmasına izin verilip verilmeyeceği konusundaki soruları ise hep geçiştirdi. İkili kölelik antlaşmalarının verdiği yetkiyle ABD'nin böyle bir izine gereksinimi kalmamıştı herhalde.

Öte yanda tekelci kesimlerin vurucu gücü MHP'nin lideri Türkeş, hükümetin emperyalizmin düzensuyundaki politikasını bile yeterli bulmuyor. Türkiye'nin Ortadoğu'da daha "aktif" bir politika izlemesini, bölgede Sovyetler Birliği'nden sonra en güçlü silahlara sahip olan ülke haline gelmesini istedi.

İkili Anlasmalara Karşı Aktif Savaş

26 Nisan'da Meclis görüşmelerinde yaptığı konuşmasında, Ecevit, ABD'nin saldırısını açıkça kınamaktan kaçındı. Ecevit, yalnızca "endişelerini" dile getirdiği konuşmasında, «ülkemiz, müttefiklerimizin ardından gözü kapalı sürüklenemez. Tutarlı bir dış politika izlenmezse Türkiye istemediği bir savaşta kendini taraf olarak bulabilir. Türkiye özellikle İslam ülkeleri ile olan ilişkilerinde Batı'nın temsilcisi gibi davranmamalıdır» dedi. Bunlar doğru sözlerdi. Ancak şimdi bunları söyleyen Ecevit, SİA anlaşmasının hazırlıklarını kendi hükümeti zamanında başlatmamış mıydı? Türkiye'yi istemediği bir zamanda savaşa sürükleyebilecek olan, bu ikili kölelik anlaşmaları, topraklarımızdaki üsler değil midir? Yine Meclis konuşmalarında ve CHP ortak grubunda yaptığı konuşmada Ecevit, «ABD'nin İran'a ambargo uygulaması, İran'ı Sovyetler Birliği'nin etki alanına iter» derken, kendisi de, sözünü ettiği "müttefiklerimiz"in yaklaşımı ile akıl hocalığı yapıyor ve kaygılanıyor.

MSP lideri Erbakan da çeşitli açıklamalarında, «Türkiye'nin bu olayda bir maşa olarak kullanılmak istendiğini, ancak yabancı üsleri İslam ülkelerine karşı kullandırmayacaklarını» söyledi. «NATO savunma sisteminde bir nimet-külfet dengesi bulunmaktadır. Biz orada uşak olarak bulunuyoruz» dedi. Batı ülkelerine, ekonomik anlamda bağımlılığı "batı klüpcülük" zihniyeti diye adlandırarak eleştirip, İslam ülkeleri ile ilişkilerin geliştirilmesinden sözederken, özellikle dinsel duyguları güclü olan, tekellere karşı, yabancı sömürüye karşı olan grupların tepkilerini de alabildiğince sömürdü. Ancak, NATO'ya, usıere hiçbir zaman hayır demedi. İslam Paktı'ndan yana çıkarak, ABD'nin Ortadoğu'da NATO uzantıs bir İslam paktı kurma girişimlerine yeşil ışık yakt, yabancı üslerin İslam ülkelerine karşı kullanılmamasının nasıl sağlanacağını açıklama zahmetine girmed Afganistan'da uluslararas gericilikle işbirliği içindeki karşıdevrimci gruplara, Müslüman olduklarını öne çıkartarak, daha fazla yardım edilmesini istedi.

Ecevit'in ve Erbakan'ın bu değerlendirmeleri yetersiz - dir. Şimdi görev, ABD'nin saldırganlığına ve Demirel yönetiminin onun dümensuyundaki politikasına şu ya da bu yönüyle karşı çıkan herkesin ulusal bağımsızlığımızı ayaklar altına alan anlaşmalara karşı aktif savaşıma girişmesidir.

CHP'de, MSP'de parlamento içinde ABD saldırganlığına karşı çıkacak, ikili kölelik anlaşmalarını, halkımıza bunları sindirtebilmek için getirilen baskı yasalarını geri tepecek güçler vardır. CHP sol kanat parlamenterleri ikili kölelik anlaşmasının Meclis'ten geçmesini engellemek amacıyla yoğun bir çalışma yürütüyorlar. CHP'li 57 saylav, Demirel yönetiminin halk düşmanı politikası hakkında "meclis soruşturması" açılması için bir önerge verdiler. MSP'li Şener Battal ise, emperyalizmin Türkiye'ye baskı yasalarıyla girdiğini belirtti; ve «eğer bu güçler ülkemizde bir dikta rejimi kurmaya kalkışırlarsa bu oyunları bozacak güçlerin Türkiye'de ve parlamento içinde varolduğunu» vurguladı.

İran'a yapılan askersel saldırıdan sonra ikili anlaşmaların ülkemiz için doğurduğu tehlikeler çok açık bir biçimde ortaya çıktı. Ulusal çıkarlardan yana olan hiçbir yurtsever saylav böyle bir ihanet belgesini onaylamayacaktır. Parlamento dışındaki partilerin, demokrasiden yana tüm güçlerin desteğiyle, parlamentodaki ulusal bağımsızlıktan ve barıştan yana olan güçler ikili kölelik anlaşmalarına da, baskı yasalarına da geçit vermeyeceklerdir.

İran Halkı Devrimi Korumakta Kararlı

Tüm provokasyonlara karşın, İran'da halk, devrimini koruyor.

Başkan Carter'ın İran ile diplomatik ilişkilerinin kesilmesi kararını ve tüm olarak ABD'nin İran devrimine karşı saldırgan tutumunu protesto etmek amacıyla başkent Tahran'da bir milyon kişi gösteri yaptı.

ABD emperyalizmine karşı güç birliği niteliğindeki gösteriye ülkedeki tüm antiemperyalist güçler katıldı. Gösteri öncesinde sağlanan anlaşmayla, tüm örgütler gösteriye, ABD'ne karşı ortak belgilerle katıldılar.

Aynı gün İran Devrim Konseyi de yayımladığı bir bildiride, ülke içinde birçok bozguncunun, CİA ile işbirlikçisinin ve benzeri unsurların bulunduğuna dikkati çekti ve halkı bu tür kişilere ve bunların girişebilecekleri eylemlere karşı uyanık ve birlik içinde olmaya çağırdı. Bir süre önce, TUDEH Merkez Komitesi de tüm İran halkını, yurtsever güçleri "söz birliği-eylem birliği" belgisi altında işbirliğine çağırmıştı. TUDEH MK Birinci Sekreteri N. Kiyanuri, «bu koşullarda bugün en önemli sorun, devrimci başarıları sağlamış bütün güçlerin pekiştirilmesi, eski zamanlara dönmenin olanaksız hale getirilmesidir» diyordu.

İran halkı kararlıdır ve yalnız değildir. Dünya demokratik güçleri, İran devriminin yanındadır. İran Devrim Konseyi üyesi Ayetullah Toyeti, düzenlediği bir basın toplantısında, «dünya yalnız kapitalist devletlerden oluşmuyor» diyor. İran'ın ABD'nin ve onun yoğun baskısıyla Ortak Pazar ülkelerinin aldığı baskı önlemlerine boyun eğmeyeceğini belirtiyor. Başta SSCB olmak üzere, DAC ve Çekoslovakya, İran'la çokyönlü işbirliğini geliştirmek için çaba harcıyorlar. Sovyet-İran ekonomik, ticari işbirliği anlaşması imzalandı. İran, Romanya ile böyle bir anlaşma imzalamıştı. DAC ile İran arasında buna ilişkin çalışmalar sürüyor. Çekoslovakya'nın bu yönde girişimleri var. Sosyalist ülkeler politik bağımsızlığına kavuşan ülkelerin ekonomik bağımlılıktan kurtulması için verilen savaşı destekliyorlar.

İran halkı, devrimini sonuna kadar savunmaya kararlı olduğunu, Tahran'da yapılan büyük antiemperyalist mitinglerde, 1 Mayıs gösterilerinde kanıtlıyor.

Barış Ve Silahsızlanma Savaşımını Güçlendirelim

Geçtiğimiz Nisan ayının 28-29'unda Paris'te toplanan Avrupa Komünist ve İşçi Partileri forumu, barışın kendiliğinden sağlanamayacağını, komünistlerin bugünkü evrede birincil görevinin militarizmin azgınlaşan güçlerine karşı yığınları örgütlemek, onları ayağa kaldırmak ve öncülük etmek olduğunu vurguladı. Bu konuda tüm Avrupa halklarına barış ve silahsızlanma savaşımını daha da güçlendirmeye yönelik bir çağrı yayımladı. 29 Nisan'da Paris'te komünistlerin tüm dünyaya duyurdukları bu çağrı, 1 Mayıs'ta milyonlarca işçi ve emekçinin gösterilerinde haykırdığı belgilerde bayraklaştı.

Paris forumunda yayımlanan çağrı, Türkiye işçi sınıfı emekçileri, barışseverleri için özel bir önem taşıyor.

Türkiye, ABD emperyalizminin körüklediği gerilim odaklarından biri olan, "güvensizlik yayı" adını taktıkları bölgede yeralıyor. Yayılıcı emperyalist çevrelerin Ortadoğu planlarında ülkemiz önemli bir yer tutuyor. İran'a karşı girişilen son saldırıda bu durum somut olarak ortaya çıktı. Bu tür saldırılarda yurdumuzun araç olarak kullanılmasına ikili kölelik anlaşmaları olanak sağlıyor. Şimdi NATO, baş patronu ABD'nin bölgemizde ve Ortadoğu'daki çıkarları için gövde gösterileri yapıyor. 5-17 Mayıs arasında sürdürülecek "Şafak Devriyesi" adlı manevralar, doğrudan doğruya İran'a karşı tehdit amacını taşıyor. Bu gövde gösterileri kuşkusuz bölgemizde gerginliği artıracaktır.

Türkiye barışsever ve ilerici guçleri biliyorlar ki emperyalizmin bölgemizde tutuşturmaya çalıştığı yeni savaş ocakları yalnızca bölgemizi değil, dünya barışını da tehlikeye sokuyor. Türkiye demokrasi güçleri ülkemizin emperyalizmin çıkarlarına değil, barışa, güvenliğe, silahsızlanmaya hizmet etmesini istiyorlar.

Türkiye demokrasi güçleri yine biliyorlar ki barış kendiliğinden sağlanamaz. Savaşmak gerekir; emperyalizmin azgınlaşan güçlerine karşı yığınlara barış savaşımının önemini anlatmak, onları örgütlemek gerekir.

Paris toplantısı, dünyamızda kalıcı barış yönünde atılması gereken adımları ve ilerici güçlere düşen görevleri bir kez daha saptadı. Bu ioplantıda kabul edilen çağrıda da vurgulandığı gibi, emperyalizmin, NATO'nun silahlanma, barışı baltalama, gerginliği artırma politikasına karşı savaş, ancak tüm ilerici barışsever demokratik güçlerin, partilerin, toplumsal örgütlerin ortak eylemiyle başarıya ulaşabilir. Bu tanımlamanın ülkemiz için de yakıcı bir anlamı var. Politik görüşü ne olursa olsun, barıştan yana, savaşa karşı olan herkes, her örgüt, her parti, barış ve silahsızlanma savaşına en aktif biçimde katılmalıdır.

TİP, TSİP, CHP'li yurtseverler. Doğu'lu Demokratlar, işçi sınıfının politik öncüsü ile eylem birliği içinde ölüm füzelerine, saldırı üslerine, ikili kölelik anlaşmalarına karşı yığınsal kampanyalar örgütlüyorlar. Bir süre önce yapılan Barış Derneği'nin Kongresi'nde alınan kararlar ülkemizde en geniş güçlerin barış, güvenlik ve silahsızlanma istemlerini dile getirdi. Nisan ayı başında Türkiye demokrasi güçleri NATO'ya karşı savaşmakta kararlılıklarını çeşitli eylemlerde gösterdiler. CHP sol kanat parlamenterleri ikili kölelik anlaşmasının Meclis'ten geçmesini engellemek amacı ile yoğun bir çalışma sürdürüyorlar. 1 Mayıs öncesi ve 1 Mayıs'da yapılan gösteriler, barış ve silahsızlanma belgisinin yığınların ana belgisi olduğunu gösterdi; geniş yığınlar "NATO'dan çıkılsın, ikili kölelik anlaşmaları yırtılsın" belgileri çerçevesinde güçlerini birleştirdilr. Ancak daha yapılacak pekçok iş vardır.

Paris toplantısı, milyonların istemini dile getirdi; milyonların istemiyle en fazla ilgilenenlerin kimler olduğunu gösterdi; bu istemler etrafında dünya demokrasi güçlerine eylem çağrısında bulundu. Barış ve silahsızlanma, halkımızın da güncel istemidir. Yapılması gereken şey, Avrupa Komünist ve İşçi Partileri'nin Paris Çağrısı doğrultusunda, tüm ülke çapında barış ve silahsızlanma için yığınsal kampanyalar düzenlemek, emperyalizme, NATO'ya, kölelik anlaşmalarına ve bunlarla birlikte barış güçlerinin direncini kırmak amacıyla hazırlanan baskı yasalarına, faşizm tehlikesine ve halk düşmanı Demirel yönetimine karşı savaşı güçlendirmektir.

Barış ve silahsızlanma savaşımı dünyada ve Türkiye'de tüm demokrasi güçlerinin ortak uğraşıyla utkuya ulaşacaktır.

1 Mayıs Geleneği Yaşıyor

1 Mayıs 1980, ülkemizde, içinde faşist Pinoçet'in Şili'si, ırkçı Güney Afrika Cumhuriyeti ve Salvador da olan üç-beş ülkeyle birlikte, politik erkin 1 Mayıs'ı kutlatmamak yönünde aldığı ağır yasakla-r.a "önlemleri" altında yaşandı. 1 Mayıs'ı "işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve savaşım günü" olarak kutlamak isteyen işçiler ve öteki toplum kesimleri, 1 Mayıs öncesi ve 1 Mayıs'ta çeşitli eylemler yaptılar.

• 30 Nisan 1980 Genel Grev

1 Mayıs'ın özüne uygun olarak kutlanmasına konan yasakları protesto için DİSK tarafından yapılan açıklama ve çağrı Birlik Dayanışma, TİP, TSİP ve Devrimci Demokratlar tarafından desteklendi. Çağrılara uyan DİSK'li, Türk-İş'li ve bağımsız sendikalara bağlı çok sayıda işçi, Güneşli Dünya'ya ve haber ajanslarına ulaşan bilgilere göre, çeşitli işkollarında genel grev uyguladı.

Genel olarak işyerlerine giden işçiler, önce DİSK'in mesajını okudular; 1 Mayıs'ın anlamı, içinde bulunulan politik durum, 1 Mayıs kutlamalarına konulan yasaklar ve çıkış yolu üzerine konuşmalar yaptılar. Daha sonra, kimi işyerlerinde öğlene, kimilerinde ise akşama kadar üretim durdu. Banka ve cam işkollarında olduğu gibi, kimi yerlerde işçiler, topluca işe gelmediler. Bu durum, Bank-Sen'in örgütlü olduğu işyerlerinde önemli boyutlara ulaştı. Kimi banka şubelerine gelen banka çalışanları, işi bıraktılar; gelen müşterilere, bu tutumlarının nedenlerini anlattılar.

Genel hizmetler işkolunda uygulanan direniş, kentlerdeki günlük yaşamı felce uğrattı. İstanbul ve çevre belediyeleriyle birlikte, birçok yerde belediye işçileri işi bıraktı. Otobüsler bir süre sefere çıkmadı. Çöpler toplanmadı, birçok belediye hizmetleri aksadı. İstanbul'da belediye otobüslerinin çalışması, kolluk kuvvetlerinin sert müdahalesiyle sağlanabildi.

30 Nisan'da, işçilerin yanısıra öteki toplum kesimlerinde de eylemler yapıldı. İstanbul'da Bomonti, Beyoğlu, Kurtuluş, Çağlayan, Osmanbey, Dolapdere, Beşiktaş, Karaköy, Feriköy gibi pekçok semtte, esnafın dükkanını açmadığı gözlendi. Yine İstanbul Hisarüstü'nde tüm dükkanlar, Halk-Koop ve kahvehaneler ikibuçuk saat süreyle kapandı.

Öte yandan, 30 Nisan günü, birçok ortaöğrenim ve yüksekokul öğrencisi dersleri boykot etti. Kırıkkale'de olduğu gibi, kimi yörelerde ise öğretmenler okullara gitmediler.

• 1 Mayıs 1980 Kutlamalar

1 Mayıs'ı özüne yaraşır biçimde kutlamakta kararlı olanlar, Birlik-Dayanışma, TİP, TSİP ve Devrimci Demokratlar, 16 ilde yürüyüş ve miting için başvuruda bulundular. 1 Mayıs kutlamaları, 20'si sıkıyönetim kapsamında olan toplam 30 ilde yasaklandı. Valilik'lerce yasaklanan 10 il ile birlikte bu sayı 40'a yükseldi. Kimi il ve ilçede ise, örneğin Trabzon'da, gerici-faşist güçlerin miting ve yürüyüş başvurularına öncelik tanındı. Tüm bunlara karşın, hemen hemen tüm yurtta, 1 Mayıs günü, değişik biçimlerde gösteriler yapıldı.

MERSİN'de DİSK öncülüğünde yapılan mitinge, DİSK'li, Türk-İş'li, sendikalı-sendikasız 50 bin işçi, emekçi, ilerici, demokrat katıldı. Birlik-Dayanışmacılar, TİP'liler, TSİP'liler, Devrimci Demokratlar ve CHP'li yurtseverler omuzomuza 1 Mayıs belgilerini haykırdılar. Faşist MHP'nin düzenlediği mitinglere hiçbir engelleme yapılmazken, Mersin mitingine çevre illerden katılmak isteyen binlerce ilericinin tutmak istediği otobüslere sefer izni verilmedi. Engellemeler, yürüyüş ve miting sırasında da sürdü. "İşçinin Sesi" grupçuğunun da bir pankart altında on kişiyle boygösterdiği mitingin bitiminde, DİSK Yürütme Kurulu üyesi Rıza Güven gözaltına alındı ve İstanbul'a gönderildi.

ORDU'da Birlik-Dayanışma, TİP ve TSİP'in ortaklaşa düzenledikleri miting Vali'nin engellemeleri ve faşistlerin AP binası önünde toplanarak giriştikleri provokasyonlara karşın, coşkulu bir biçimde tamamlandı.

BURSA'daki miting de, Birlik-Dayanışma, TİP, TSİP'in ortak girişimiyle gerçekleştirildi. Tekstil Sendikası'na bağlı Sifaş işyeri temsilcisinin konuşmasına, omuzomuza veren ilerici güçlerin haykırdıkları demokrasi belgileri eşlik etti.

ZONGULDAK'daki mitinge de damgasını vuran, eylem birliğiydi. Birlik-Dayanışma'cı, TİP'li, TSİP'li güçlerin DİSK'e ve Türk-İş'e bağlı işçilerle, köylü kooperatiflerinin üyeleriyle katıldıkları yürüyüş ve miting görkemli oldu. Yürüyüş boyunca çeşitli sanat gösterileri sergilendi. Düzenli ve disiplinli eylemi ilgiyle izleyen halkı kimi polislerin dağıtma girişimi sonuçsuz bırakıldı.

SÖKE'deki miting de eylem birliğinin başka bir örneğini sergiledi. Bu mitinge işçilerin yanısıra, Ege Köy-Der, Yenidoğan Köy-Der ve Akçakoca köylüleri de katıldı. Mitingde, işçi sınıfının politik öncüsüne özgürlük belgisi yükseltildi. Yürüyüş ve mitinge Birlik-Dayanışma'nın yanısıra, Dev-Sol, Türkiye Devriminin Yolu ve Emeğin Birliği (Birlik Yolu flamasıyla) katıldılar. Kurtuluş grubu, bütün üstelemelere karşın, mitinge katılmadığı gibi, yürüyüş ve miting sürerken, 30-40 kişilik "korsan" bir gösteri düzenledi. Aydın'ın Nazilli ve Köşk bucaklarında da, 1 Mayıs, gösterilerle kutlandı.

Bu il ve ilçelerin dışında, önceden izin alındığı bildirilen Balıkesir'e bağlı Bigadiç'de, Çanakkale'de, Edirne'de, İzmit'e bağlı Gebze ve Tütünçiftlik'te, Denizli'de, Giresun'da, Eynesil'de, Muğla'da, Uşak'ın Banaz ilkesinde, Manisa'da, Tunceli'de, Antalya'da, Niğde'nin Ulukışla ilçesinde, Çorum'un Milönü semtinde, Karaman'da, Divriği'de, Vezirköprü, Havza, Turhal, Görele, Merzifon, Ayancık, Karamanlı, Gölköy, Fatsa, Hacıbektaş, Kumluca, Finike, Gazipaşa, Yatağan, Yeşilova (Burdur), Keşan, Pınarhisar, Malazgirt, Beşikdüzü, Diyarbakır, Van, Ağrı, Gaziantep, Batman, Kars ve henüz bilgi alamadığımız birçok il ve ilçede, 1 Mayıs'ta, değişik biçimler altında gösteriler yapıldı.

İSTANBUL'da, 30 Nisan ve 1 Mayıs günleri, Trakya'dan getirilen destek birlikleriyle olağanüstü önlemler alınmış, hemen tüm merkezlere barikatlar, seyyar karakollar kurulmuştu. Bu merkezlerde olağanüstü sayıda tank ve askersel araç bekliyordu. Tünel'le Harbiye arasında, 1 Mayıs günü gün boyunca, başlarında alay sancağı olduğu halde, bir askersel birlik gösteri yürüyüşü yaptı.

Bütün bu önlemlere karşın, edinilen bilgilere göre İstanbul'un 350 yerinde, korsan gösteriler, yürüyüşler yapıldı; pankartlar asıldı, yazılar yazıldı; kahvehanelerde, otobüs, vapur ve trenlerde konuşmalar düzenlendi. Galata Köprüsü, yapılan eylemlerden dolayı, iki kez trafiğe kapatıldı. Boğaziçi Köprüsü'nde önce sabah, ardından öğledensonra iki kez trafik kesildi, gösteriler yapıldı.

Eylem birliği içinde, 1 Mayıs öncesinden başlayan grev ziyaretleri, 30 Nisan ve 1 Mayıs günlerinde de sürdürüldü; grev yerleri ziyaretçilerle dolup taştı. Örneğin Gültepe, Pınar Mahallesi, Beşiktaş, Hasköy ve Şişli'li ilerici kadınlar, grevci ve direnişçi işçileri zi-

1 Mayıs Tüm Ülkelerde Kutlandı

Dünya proletaryasının birlik, dayanışma ve savaşım günü, Moskava'dan Luanda'ya, Havana'dan Tokyo'ya dek tüm ülkelerde yığınsal bir biçimde kutlanmıştır. 1 Mayıs kutlamaları, dünya ölçüsünde yalnızca faşist Pinoçet'in Şili'sinde, ırkçı Güney Afrika'da, benzeri birkaç ülkeyle birlikte Türkiye'de yasaklanmıştır. Ne var ki tüm yasaklamalara ve baskılara karşın bu ülkeler işçi sınıfı ve emekçileri de 1 Mayıs'ı değişik biçimlerde kutladılar.

• Sosyalist Küba'da 1 milyon emekçinin katıldığı 1 Mayıs gösterisi, halk ile Parti arasındaki sarsılmaz birliğin somut bir göstergesi oldu. Ve ABD emperyalizminin sosyalist Küba'ya karşı Karayipler denizindeki yeni provokasyonu sert bir biçimde protesto edildi.

• Afganistan'ın başkenti Kabul ve ülkenin öteki kentlerinde düzenlenen 1 Mayıs gösterileri, Nisan Devrimi'nin kazanımlarını iç ve dış gericiliğin saldırıları karşısında savunmak, Sovyetler Birliği ve öbür sosyalist ülkelerle dostluk ve kardeşlik ilişkilerini güçlendirmek, bölgede barış ve güvenliğin kalıcı kılınması yönünde ardıcıl bir savaş yürütmek belgileriyle kutlandı. Afganistan halkı, komşu İran halkıyla dayanışmasını dile getirdi.

• İran'ın başkenti Tahran'da düzenlenen 1 Mayıs gösterilerine katılan yüzbinlerce İranlı, Amerikan emperyalizminin açık askersel saldırısına karşı, devrimci kazanımları korumaya kararlı olduklarını dile getirmişlerdir. 1 Mayıs dolayısıyla bir konuşma yapan Humeyni, işçi sınıfının toplumun ana gücü, temeli olduğunu belirtmiştir.

Tüm 1 Mayıs gösterilerinde dünya proletaryasının ana belgilerinden biri de, "emperyalizmin, NATO'nun saldırı, silahlanma, uluslararası gerginliği artırma, halklar arasında düşmanlık yaratma, ulusal bağımsızlığı, egemenliği savunan halklara karşı açık askersel saldırıya geçme politikasına karşı barışı güçlendirme ve silahsızlanmada somut adımlar atma" belgisi oldu.

yaret ederek dayanışmalarını bildirdiler; işçilere kırmızı karanfiller verdiler. Bu arada üretimi durduran fabrikaların işçileri arasında karşılıklı ziyaretler gerçekleştirildi.

Maltepe'deki Gülsuyu semtinde ve Beykoz Karlıtepe'de meşalelerle yazılmış 8 metrelik harflerle, "Yaşasın 1 Mayıs" yazıları yazıldı.

Kartal'da ise, deniz kenarındaki bir çay bahçesinde masa üzerine bırakılan teypten, 1 Mayıs üzerine yayın yapıldı. Güvenlik kuvvetleri teybi susturuncaya kadar geçen yaklaşık bir saat boyunca yayın sürdü.

1 Mayıs'ı grev çadırlarında karşılayan Perfektüp'ün kadın işçileri kırmızı eşarp, erkek işçileri ise kırmızı atkı taktılar. Grev çadırına gelen güvenlik kuvvetleri, işçilerden eşarp ve atkıları çıkarmalarını istediler.

Öğretmenler, bir süre önce öldürülen Alptekin Kordağ'ın okuluna, 20 Temmuz İlkokulu'na gittiler. Yapılan konuşmalardan sonra, üzerinde "1 Mayıs-Alptekin Kordağ" yazılı bir pankart asıldı.

ANKARA'da, 30 Nisan ve 1 Mayıs günleri, 1 Mayıs'ı kutlamak isteyen göstericiler tarafından, çevre illerin Ankara girişleri bir süre trafiğe kapatıldı. Ankara'nın birçok semtinde, yığınsal gösteriler yapıldı.

Sanayi Bakanlığı önündeki bayrak direğine kızıl bayraklar çekildi; yolun her iki tarafında eski lastikler yakılarak trafik bir süre kesildi.

Çinçin Bağları semtinde genç, yaşlı yüzlerce emekçi, ellerinde kızıl bayraklarla gösteri yaptılar. Polisin engellemesini boşa çıkarmak için, yolları trafiğe kapadılar. Eylemden sonra, semtteki tüm evler didik didik arandı.

Hasanoğlan ve Elmadağ ilçelerinde, üzerinde 1 Mayıs belgilerinin yazılı olduğu binlerce pul atıldı. Kırıkkale'de Bağlarbaşı semtinde, Maden-İş'e ve öteki sendikalara üye işçilerle, İGD, İKD ve Genç-Öncü'nün düzenlediği ortak bir gösteride "yaşasın 1 Mayıs" belgisi atıldı.

"Her 1 Mayıs'ta daha bir kırmızı açıyor, boy atıyorsun."

1977 1 Mayıs'ında İstanbul 1 Mayıs Alanı'nda düzenlenen katliamda öldürülen TÖB-DER üyesi, öğretmen Bayram Çıtak, 1980 1 Mayıs'ında, Ankara'daki mezarı başında yapılan bir törenle anıldı. Çok sayıda öğretmen, işçi, genç, kadın tarafından düzenlenen anma töreni, yığınsal bir gösteriye dönüştü. Çıtak'ın mezarı çiçeklerle donandı. İlericiler, 1 Mayıs'ların engellenemeyeceğini, geleneklerine uygun bir biçimde kutlanacağını belirttiler. Törende Bayram Çıtak'ın eşi Selver Çıtak bir konuşma yaparak kocasının savaşımını çocukları ile birlikte sürdürmeye kararlı olduklarını bildirdi. Selver Çıtak, 1 Mayıs'ta kaybettiği eşinin anısını, her 1 Mayıs'ta daha bir kararlı, daha bir güçlü olarak sürdürdüğünü söyledi. Selver Çıtak şöyle konuştu :

«Bugün 1 Mayıs 1980... 1 Mayıs'tan korkanlar, onun yığınsal olarak kutlanmasından ödükopanlar, 1 Mayıs 1977'de azgınca saldırdılar. Kırmızı karanfiller ve kızıl bayraklarla, işçi sınıfımızın bayram yeri 1 Mayıs Alanı'nda, 36 kırmızı gül düştü toprağa... 1 Mayıs alanının adını yazdılar düştükleri yere. Bayram'ımızın zelzelesi duyuldu Sivas'ın Şarkışla ilçesinin Höyük köyünden. Canımız, ciğerimiz, babamız, yarimiz Bayram, adına sadık kaldın. Önüne eğilmeye geldik. İşte buradayız. İşçi sınıfımızın, tüm baskılara ve alçakça saldırılara karşın gene sizlerin adını yazdığı 1 Mayıs alanlarında bir kırmızı karanfil gibisin. Her 1 Mayıs'ta daha bir kırmızı açıyor, boy atıyorsun...

Bugün dünden daha umutlu ve bilinçliyim. Bugün dünden daha ilerdeyim. Önümüzde bir kırmızı karanfil gibi Bayram'ımız, Bayram Çıtak'ım. Senin anını yaşatacağım, savaşımını sürdüreceğim. Yaşasın 1 Mayıs...»

Törene katılanlar, devrim şehitlerinin anısına saygı duruşunda bulundular. Çıtak'ı anma töreni, hep bir ağızdan söylenen 1 Mayıs Marşı ile son buldu.

Çubuk'un Sarıcalar köyünde de, 1 Mayıs, köylüler tarafından kutlandı. Marşlar, türküler söyleyen köylüler, halaylar çektiler, Nazım'dan şiirler okudular. Köyün girişine çekilen kızıl bayrak günboyu asılı kaldı.

Çağdaş Gazeteciler Derneği üyeleri, DİSK 1. Bölge Temsilciliği'ni ve Bank-Sen'in örgütlü bulunduğu Türk Dil Kurumu grevini ziyaret ettiler. 22 CHP'li parlamenter de, DİSK'in 1 Bölge Temsilciliği'ni ziyaret ederek işçi sınıfıyla dayanışmalarını dile getirdiler. Zonguldak senatörü Pestilci, yaptığı konuşmada, "emeğin bu yüce bayramının yasalaşması gereğini" vurguladı.

İZMİR'de, Birlik-Dayanışma, TİP, TSİP ve Devrimci Demokratlar birlikte "duvar gazetesi" düzenlediler; yer yer eylemlerde de birlikte oldular. 1 Mayıs öncesi, Birlik-Dayanışma ve TİP, birlikte "pazar eylemleri" düzenlediler. Pazar yerlerinde pullar atıldı, konuşmalar yapıldı.

30 Nisan akşamı, halkın yoğun olduğu bir saatte, Birlik-Dayanışma ve TIP Konak Alanı'nda gösteri yaptılar. "Yaşasın 1 Mayıs", "1 Mayıs engellenemez" belgileri atıldı; üzerinde Birlik-Dayanışma ve TİP imzasıyla, "1 Mayıs Engellenemez" yazısı bulunan bir flama elektrik direklerine asıldı.

Öğretmen hareketi içinde, Dev-Yol dışındaki hemen tüm politik gruplar "30 Nisan genel grevi" için ortak bildiri yayımladılar ve eylemi yürütmek üzere ortak bir komite oluşturdular.

Birlik-Dayanışma, TİP, TSİP, Kurtuluş ve Dev-Yol yanlısı mühendisler ortak imzalı bir bildiri çıkardılar.

1 Mayıs günü Çiğli, Bornova, Karşıyaka, Altındağ, Yeşilyurt, Tepecik, Eşrefpaşa ve Çamdibi semtlerinde yapılan korsan gösterilerde, göstericiler kırmızı eşarp taktılar, binlerce pul attılar. Bornova'da, gece feneralayı düzenlendi; yine binlerce pul atıldı.

• Tutuklamalar

Tüm yasaklama kararlarına ve alınan önlemlere karşın 1 Mayıs öncesi ve 1 Mayıs'da yapılan eylemler üzerine, başta grev uygulayan işyerlerinin işyeri temsilcileri ve işçileri olmak üzere, çok sayıda kişi gözaltına alınmıştır. DİSK yöneticileriyle, sınıf sendikalarının yöneticileri, bölge ve işyeri temsilcileri gözaltına alınmış ya da haklarında arama kararı çıkarılmıştır. İstanbul Barosu'nun yaptığı açıklamada, tüm yurtta 4.000 kişinin gözaltına alındığı belirtilmektedir.

• *Uluslararası Protesto Yükseliyor*

2,5 milyon üyesi bulunan Fransız Genel İş Konfederasyonu'na (CGT) bağlı kimya, metalurji, tekstil, yapı işçileri sendikaları federasyonları ile Konfeksiyon Federasyonu ve CGT'nin çeşitli bölge temsilcilikleri, AP azınlık hükümetinin başı Süleyman Demirel'e çektikleri telgraflarında, Türkiye'de 1 Mayıs işçi bayramının kutlanmasına yönelik baskı uygulamaları ve tutuklamaları, insan hakları ve sendikal hakların ihlali anlamına geldiğini belirterek protesto ettiler ve aralarında DİSK yöneticilerinin de bulunduğu tutukluların serbest bırakılmasını istediler.

CGT yetkililerinin verdikleri bilgilere göre, CGT Konfederasyonu'ndan bir delegasyon, 9 Mayıs'da Türkiye'nin Fransa'da bulunan Büyükelçiliği'ne giderek sözkonusu durumdan dolayı endişelerini dile getirerek baskı ve yasaklamayı protesto etmişlerdir.

Öteyandan 200 milyon üyeli Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF) ve CGT'nin, Türkiye'de 1 Mayıs üzerine konan yasak ve tutuklamalarla ilgili olarak, Uluslararası Çalışma Örgütü İLO'nun "Sendikal Özgürlükler Komitesi" nezdinde girişimde bulundukları edinilen bilgiler arasındadır.

Bilindiği gibi İLO "Sendikal Özgürlükler Komitesi", 4-7 Mart 1980 tarihleri arasında Cenevre'de yapılan oturum sonucunda, 190 no'lu raporunda, Dünya İş Konfederasyonu, Dünya Sendikalar Federasyonu ve Uluslararası Öğretim Sendikal Federasyonu'nun Türkiye'deki antidemokratik uygulama ve baskılara ilişkin olarak "Türkiye hükümetine karşı dava" başvurusunu incelemiş ve "1 Mayıs nedeniyle toplantı haklarının kullanılmasının sendikal hakların önemli bir yönünü oluşturduğunu" belirtmişti.

"Bahar Bayramı" Kutlandı!

1 Mayıs 1980 öncesinde işbirlikçi burjuvazinin her soydan ve boydan sözcüsü işçi sınıfımıza, onun uluslararası birlik, dayanışma ve savaşım gününe saldırıya geçtiler.

Başta Demirel'in kendisi olmak üzere, Demirel yönetiminin sözcüleri sıra sıra televizyona çıktılar, gazetelere özel demeçler verdiler. "1 Mayıs Bahar Bayramı'dır" diye, "1 Mayıs gerçek amacından saptırılıyor" diye. Burjuvazi bu yalanını 1976'daki Şanlı 1 Mayıs'tan beri pek önesüremiyordu. Ama başka diyeceği bir şey olmadığından, 1980'de de aynı kokmuş yemeği masaya sürmeye yeltendi. Sökmedi; zaten sökemezdi de. Yanısıra Demirel ve onun ağzına bakan yazarlar 1 Mayıs'ı vargüçleriyle, "yalnızca kızıl bayrak ve yabancı devlet adamlarının fotoğraflarının taşındığı" bir gün olarak göstermeye yeltendiler. Oysa işçi sınıfımız her 1 Mayıs'ta olduğu gibi, bu 1 Mayıs'ta da uluslararası işçi sınıfının savaşımının simgesi olan kızıl bayrağı da, ulusal kurtuluş savaşımızın simgesi olan al bayrağı da yükseklerde dalgalandırdı. İşçi sınıfımızın ulusal önderlerinin resimlerini de, uluslararası önderlerinin resimlerini de omuzlarının üzerinde yükseltti. "Başka devlet başkanları"nın resimlerini işçi sınıfımız 1 Mayıs'larda hiç taşımamıştı ki, bu 1 Mayıs'ta taşısın!

1980 1 Mayısı burjuva reformizminin yığınların gözünde teşhir olması açısından da büyük önem taşıyor. CHP Genel Başkanı Ecevit'in daha Nisan ayı ortalarından başlattığı 1 Mayıs aleyhtarı propaganda, işçi sınıfımız içine kama sokma girişimleri, gerek 30 Nisan Genel Grevi boyunca gerekse 1 Mayıs günü tümüyle boşa çıkartıldı. CHP üyesi işçiler, gerçekten hangi bayraklar, hangi flamalar, hangi marşlar altında yürüdüklerini ve yürüyeceklerini ortaya koydular. Sınıf kardeşleriyle omuzomuza bayramlarını kutladılar.

Varşova Anlaşması 25 Yaşında

Dünya askersel bloklara nasıl bölündü?

Askersel bloklar, 2. Dünya Savaşı sonunda dünya sosyalist sisteminin doğmasını ve ulusal kurtuluş hareketlerinin yükselmesini kendine yediremeyen başta ABD olmak üzere, emperyalist ülkelerin izlediği saldırgan politikanın sonucunda ortaya çıktılar. Değişen bir dünyada, kapitalizmin varlığını koruyabilmek için emperyalistler "Sovyet askersel tehdidi" yalanının ardına sığınarak NATO'yu örgütlediler. Bu saldırı örgütünü, kapitalizmin güvencesi olarak, sosyalist ülkelerin, ulusal kurtuluş savaşçılarının karşısına diktiler.

Emperyalist devletlerin yürüttüğü bu soğuk savaş politikası karşısında, SSCB ve sosyalist ülkeler karşıt askersel bloklara bölünmemek için vargüçle çalıştılar. 1954'de Berlin Konferansı'nda Avrupa'nın kollektif güvenliği için anlaşma önerdiler. NATO ülkeleri bu öneriyi görüşmedi bile; ve silahlanma yarışını sürdürdüler. O yıl içinde, daha Sovyet topraklarından çıkalı 10 yıl bile olmamış olan Alman militaristleri, Batı Almanya'nın ayrı bir devlet olarak kurulmasıyla NATO'ya alındı.

Bundan sonra, NATO'nun kuruluşundan tam 6 yıl sonra, sosyalist devletler, halklarının güvenliği ve dünya barışı açısından yeni önlemler almak zorunda kaldılar ve 14 Mayıs 1955'de Varşova Dostluk, İşbirliği ve Karşılıklı Destek Antlaşması imzalandı.

Dünyanın Askersel Bloklara Bölünmesinin Sorumlusu Emperyalizmdir!

VARŞOVA ANTLAŞMASI: SALDIRGAN NATO'YA KARŞI BİR SAVUNMA ÖRGÜTÜ

Varşova Antlaşması'yla, SSCB, Bulgaristan, Çekoslovakya, Polonya, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Macaristan, Romanya ve 1968'de antlaşmadan resmen ayrılan Arnavutluk askersel güçlerini birleştirdiler.

Barışsever Avrupa devletlerinin *bölgesel* ittifakı olan Varşova Antlaşması, proleter enternasyonalizmi ilkelerini, sosyalist ülkeler emekçilerinin görev ve amaç birliğini esas alıyor. Varşova Antlaşması üyeleri arasında ekonomik temelin, toplum ve devlet yapısının tek tip olmasına dayanıyor. Bu durum, bu ülkeler arasındaki köklü çıkar birliğini, derin politik ve ekonomik ilişkileri ve kollektif savunma amaçlarının ortaklığını belirliyor.

Varşova Antlaşması'nın temel görevi iki karşıt toplumsal sistemin varlığı koşullarında sosyalist ülkelerin güvenliğini sağlamak, reel sosyalizmi savunmak, böylece kapitalist ülkelerdeki demokrasi ve sosyalizm savaşımı için elverişli koşullar yaratmaktır.

- Bugün emperyalizmin yeni bir dünya savaşı çıkarma planları karşısında en güçlü engel Sovyetler Birliği ve Varşova Antlaşması ülkeleridir.
- Varşova Antlaşması ülkeleri, birçok kez emperyalizmin saldırgan girişimlerini boşa çıkardılar; Avrupa'daki kritik sorunların barışçıl çözümlemesinde rol oynadılar.
- Varşova Antlaşması ülkeleri, uluslararası gerginliği azaltmaya çalışıyorlar.
- Uluslararası emperyalizmin ve iç karşıdevrimci güçlerin saldırılarına karşı ilerici hareketlerin kazanımlarını koruyor, onlara kardeşçe yardımda bulunuyorlar.

NATO VAROLDUĞU SÜRECE, VARŞOVA ANTLAŞMASI'NIN VAROLMASI ZORUNLUDUR

Savaş ve militarizm, sosyalizm yabancıdır. Sosyalist ülkeler, devrimci savaşımda askersel sorunları hiçbir zaman ön plana çıkartmazlar.

Devrimin kazanımlarının pekiştirilmesine ve yeni toplumsal düzenin kurulmasına yardım eden barış koşulları, işçi sınıfının ve tüm emekçilerin çıkarlarına herşeyden daha uygun düşüyor. Ancak devrik sömürgen sınıflar ve uluslararası gericilik kendiliğinden tarih sahnesinden çekilmiyor. Savaş ocaklarını körüklüyor; devrimleri silah zoruyla bastırmak için her olanaktan yararlanıyor.

İşte NATO'nun ve onun başını çeken ABD emperyalizminin saldırganlığı ve savaş körükleyiciliği karşısında Varşova Antlaşması ülkeleri önemli engel oluşturuyor. Emperyalizm halklara kendi isteklerini kolay kolay dayatamıyor.

Dünyanın askersel bloklara bölünmesine karşı olan sosyalist ülkeler, NATO ve Varşova Antlaşmaları'nı dağıtmayı; bu amaçla silahsızlanmayı, askersel blokların çalışmalarını karşılıklı azaltmayı öneriyorlar. NATO'nun yanıtı, her defasında "hayır" oluyor.

Varşova Antlaşması'nın 11. Maddesi, açıkça NATO'nun Avrupa güvenliği açısından tehlikeli durumu ortadan kalktığı anda, tüm Avrupa antlaşması gerçekleştiği zaman, bu antlaşmanın geçerliliği kalmayacağını belirtiyor. Bu madde, Varşova Antlaşması'nın NATO'nun saldırganlığına bağlı olarak geliştirilmiş bir savunma örgütü olduğunun açık bir kanıtıdır. Kapitalist ülkeler arasındaki hiçbir askersel işbirliği antlaşmasında böyle bir madde yoktur.

NATO, VARŞOVA ANTLAŞMASI İLE KIYASLANAMAZ VE SAVUNULAMAZ!

Dünyamızda gerçek bir kollektif güvenlik sistemi yaratılmadıkça askersel cepheleşme sürecektir. Ancak NATO ve Varşova bir tutulamaz; aralarında uzlaşmaz bir ayrım vardır. Bu antlaşmaların sınıfsal özü, ideolojileri farklıdır. Bir tarafta savaş körükleyiciliği, saldırganlık, silah tekellerinin çıkarları; öte yanda barış, uluslararası işbirliği ve geniş emekçi yığınların çıkarları... Bu ayrımı görmeyenler "Sovyet tehdidi", "bloklararası dengeyi bozmama" gibi gerekçelerle ülkemizi NATO'ya daha da bağlıyorlar. Türkiye, bu amaçla nüfusuna oranla dünyada en büyük orduyu besliyor; her yıl toplam üretiminin % 26'sı bu dipsiz kuyuya akıyor; ekonomisi bunalıma sürükleniyor.

NATO'nun "savunma niteliği" yoktur. NATO ile VARŞOVA ANTLAŞMASI eşit değildir.

Varşova Antlaşması'nın 25 yıllık tarihi, antlaşmanın barış ve halkların güvenliği konusunda sağlam bir araç olduğunu kanıtlamıştır.

Dünya Barışını Kim Tehdit Ediyor?

NATO ülkeleri ve onların başı ABD emperyalizmi askersel harcamalarını artırırken, hep Sovyetler Birliği'ne oranla bu alanda güçsüz olduklarından, Sovyetler'in ise sürekli olarak dünyayı hegemonyası altına almak istediğinden ve bu amaçla askersel harcamalarını her yıl artırdığından söz ederler.

Oysa gerçekler bunu yalanlıyor :

- 2. Dünya Savaşı sonrasında NATO ülkelerinin silahlanma için yaptıkları harcamalar, Varşova Antlaşması ülkelerinin iki katıdır. Bugün ise NATO'nun yıllık savaş hazırlığı harcamaları İkinci Dünya Savaşı'na katılan ülkelerin savaş süresince her yıl yaptıkları harcamalardan daha fazladır. 1957-77 yılları arasında NATO askersel harcamaları 99,4 milyar ABD dolarından 123,5 milyar dolara; VARŞOVA'nın ise 34,0 milyar dolardan 71,7 milyar dolara yükselmiştir.
- ABD, NATO kararına bağlı olarak 1981 askersel bütçesini 20 milyar dolar artırıyor. ABD'nin 1981 askersel bütçesi 157 milyar dolara çıkmıştır.

SSCB ise 1980 bütçesinde askersel harcamalara ayırdığı payı 17,4 milyar rubleden 17,1 milyar ruble'ye düşürüyor; toplumsal kültürel harcamalarını ise 77,1 milyar rubleden 97,2 milyar rubleye yükseltiyor.

- ABD'nin 1970'de sayısı 4.000 olan stratejik nükleer silahlarının sayısı, 1979'da 9.200 olmuş; SSCB'nin ise 1970'de 1.800 iken, 1979'da 5.000'e ulaşmıştır.
- ABD dünyayı 2.500 askersel üssü, yarım milyon askeri ve 12.000 nükleer silahı ile kuşatıyor. Varşova Anlaşması üyelerinin ve SSCB'nin ise kendi toprakları dışında hiç bir yerde askersel üssü yoktur.
- Batı kaynakları ve onlardan aktarma yapan ülkemiz gerici basını, NATO ve Varşova anlaşmasına bağlı silahlı kuvvetlerin tümen hesabını yaparak, Varşova'nın NATO'dan çok daha fazla olduğunu söylüyorlar. Oysa Varşova paktında bir tümende 14.000 asker bulunurken, bir NATO tümeni 26.000 askerden oluşuyor. Bu söylenmiyor.
- 1971'den bu yana NATO'da görevli insan gücü %15 artarken, Varşova görevlileri %5 arttı.
- 1971'den bu yana NATO'da tank sayısı %42 oranında, Varşova ülkelerinde %22 arttı.
- NATO taktik uçakları %8 oranında artarken, Varşova ülkelerinde %4 oranında azaltıldı.
- Başka ülkelere askersel işgal, müdahale, kendi dış politikasını dayatma en sıradan ABD önlemleridir. ABD, yalnızca son 35 yıl içinde bu yöntemleri 250 kezden fazla kullandı.

1945-75 seneleri arasında dünyayı 33 kez nükleer silah kullanmakla tehditetti.

ABD, 200.000 sivilin ölümü pahasına başka bir ülkeye karşı nükleer silah kullanan tek ülkedir.

Varşova Paktı üyeleri ise hiçbir şekilde kendi gerçek güvenliklerinin dışına taşmıyorlar. Hiç kimseyi tehdit etmiyorlar ve başkalarını kendi istekleri yönünde zorlamıyorlar. Bugünedek bu ülkelerin "halkların kendi yazgısını tayin ilkesine aykırı olarak" hiçbir ülkeye müdahalesi görülmemiştir.

- Bugün NATO ülkelerinde silahlanmadan büyük çıkarları olan çevreler vardır. ABD'nde Carter yönetiminde pekçok kilit nokta ABD tekellerinin yöneticileri tarafından işgal ediliyor. Bunlar ve işbirlikçileri etkin oldukları ülkeleri saldırgan amaçlarla silahlanmaya itmekte ve kirli kârlar yapmaktadırlar.

Varşova Antlaşması ülkelerinde ise böyle gruplar yoktur. Bu ülkelerin dış politikaları savaş kışkırtıcılığına değil, tersine kalıcı barış ve güvenliği sağlamaya yöneliktir. Bu politika yalnızca demeçlerle değil, tekyanlı silahsızlanma eylemleriyle de kanıtlanmıştır.

Bu çerçevede SSCB orta Avrupa'nın en gerilimli bölgesi olan Demokratik Alman Cumhuriyeti topraklarından tekyanlı olarak, tam donatımlı 20.000 Sovyet askeri ve bin tank geri çekmiştir.

GÜNEŞLİ DÜNYA
Onbeş Günlük Gazete

Sahibi : Ural ATEŞER
Yazıişleri Müdürü : C. Ali ADIR

• YÖNETİM YERİ : *Nuruosmaniye Cad. No: 59-61/2 Cağaloğlu-İSTANBUL* • YAZIŞMA VE HAVALE ADRESİ : *ÜRÜN YAYINCILIK, PK. 41, Sirkeci-İSTANBUL* • TÜRKİYE DAĞITIMI : *TEMEL DAĞITIM, Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5/2 Cağaloğlu-İSTANBUL* • DİZGİ : *BAŞARAN MATBAASI* • BASKI : DÜNYA VEB-OFSET TESİSLERİ *İSTANBUL* • YURTİÇİ ABONE : *Altıaylık 250, Biryıllık 500 Lira* • YURTDIŞI ABONE : *40 DM.*

BASKI TARİHİ : 14 MAYIS 1980